

Pavojingi Neramumai Vokietijoje

Prusijoje Laimėjo Parlamentaristai

Susekta Nauja Revoliucija Kuboje

PAVOJINGI NERAMUMAI VOKIETIJOJE.

Pranešama iš Berlyno, kad čia politinės riaušės ir mušiai gatvėse išsilaikę pavojinga srio-ve. Rugpjūčio 9 d. Berlyno gatvėse įvyko riaušės, kurias su-ruošė komunistai ir buvęs smar-kus susikirtimas tarpe riaušini-nių ir policijos. Kokios au-kos nukautais ir sužeistais šio-se riaušėse panešta, tikrai pa-sakyti negalima, nes esą, gali-mas daiktas, kad riaušiniai su-žeistais ir nukautais savo draugus nusinešė ir paslėpė. Spėjama, kad mažiausiai keli komunistai nukauti ir apie 18 pavojingai sužeisti. Nukauta du policistai ir du sunkiai su-žeisti. Iš žinomų viso žuvusių tyr. Riaušės prasidėjo apie 9 val. vakare, ir tik apie vidur-naktį policija pastoję galuti-nais padėties valdonais.

Be to, spėjama, kad buvo kė-sintasi nužudyti kanclerį Bru-ening ir užsienį reikalų mini-sterį Curtiusą išskolpduojant traukinį, kuriuom buvo mano-ma jie grįžta iš Italijos. Einan-tis iš Basle į Berlyną ekspres-nis traukinytis tik 40 mylių nuo Berlyno užlėkė ant padėties bombos ir įvykus smarkiai eks-plodacijai dešimt vagonai numesti nuo bėgių nuriudėjo į 60 pėdų pakrantę. Sužeista 83 keleiviai, kurių tarpe 10 sužeista sunkiai. Valdžia paskyrus 20,000 markių dovanų kas nu-rodys kaltininkus šios trauki-nio nuvertimo katastrofos.

Spėjama, kad šie eksesai są-ryšy su Prusijos seimo palei-dimui balsavimais. Daugiaus-iai spėjimų yra, kad šia trau-kinio katastrofą įvykino kraš-tutiniai elementai — komunis-tai ar fašistai. Vadinas, net kulturingos Vokietijos išmū-sas iš normalių vėžių gyveni-mas prieina net tokių pasibai-sėtinų įvykių.

**PRUSIJOS REFERENDUMĄ
LAIMĖJO PARLA-MEN-TARISTAI**

Berlyno pranešimai skelbia, kad įvykusiam rugpjūčio 9 d. Prusijos plebescite laimėjo tai-kingumą palaikantis vidurys. Šitas referendumas Prusijoje buvo daromas paleidimui da-bartinio Prusijos seimo ir jei piliečių balsavimu būtų nutar-ta seimas paleisti, tai beabejo-nės būtų susidarę pavojaus ir centralinei vyriausybei kancler-io Bruening vadovaujamai. Šito balsavimo ypatingai smar-kiai reikalavo Prusijos reakcio-nierių organizacija, vadinama „Plieninių Šalmų“, kurion su-sispietę visi reakcionieriški pasaulinio karo veteranai, ne-galinti užmiršti buvusio Vokie-tijos junkerizmo gadynės.

Sulig esamų oficialių prane-šimų minimo referendumo da-viniai esanti sekami:

Turėjo teisę
balsuoti 26,899,000
Paleidimui Seimo
reikėjo balsų 13,449,500
Viso piliečių
balsavo 10,340,356
Už paleidimą Seimo
balsavo 9,793,603
Prieš paleidimą
Seimo balsavo 362,885

Sugadintų baliotų 183,868
Vadinasi, balsavo už palei-di-mą seimo tik 37 nuosimtis vi-šų turėjusių teisę balsuoti pi-liečių, tuo tarpu paleidimui sei-mo reikėjo surinkti viršaus 50 nuosimčių visų galinčių balsuo-ti piliečių. Tokiu būdu Prusi-jos Seimas pasilieka veikti ir tas reiškia, kad Vokietijos pre-zidento, kanclerio Brueningo ir Prusijos premiero Dr. Braun triumvaratas pasilieka Vokie-tijos kritingos padėties vado-vybėje ir todėl spėjama, kad jų vedama taiklingumo linija iš-šves Vokietiją sveika iš šiandie-nės ekonominės ir politinės kri-tingos padėties.

SUSEKTA NAUJA RE- VOLUCIJA KUBOJE.

Pranešama iš Havanos, kad rugpjūčio 9 d. valdžiai ištikima kariuomenė ir policija užsmau-gę pasireikšusią revoliuciją, suimant 17 opozicijos vadų ir konfiskuojant sukilėlių ginklų sandėlius. Susišaudyme nukau-ta trys revoliucionieriai ir su-žeista septyni policistai.

Revoliucijos vadas, buvusias prezidentas ir žymus naciona-listų lyderis, generolas Mario Menocal paspruko su savo ad-jutantų pulkininku Mendietu, laivu „Coral“ išplaukdam į ju-ras. Įsakyta gaudyti laivelį „Coral“, kad tuo būdu suėmus ir revoliucijos vyriausius va-dus.

Prezidentas Gerardo Macha-do vėl paskelbė karo stovį Ha-vanos ir Pinar del io provincij-ose, kurios yra arti sostinės. Nors revoliuciją umai nugale-jo valdžiai ištikimos ginkluotos jėgos, tačiau kalbama, kad kraštui grumojama tolimesni ne-ramumai ir galima susilaukti daugiau rimtų ginkluotų susi-rėmimų.

PREZIDENTAS HOOVERIS SVARSTO NEDARBO AP- DRAUDOS PLANĄ.

Pranešama iš Luray, Va., kad prezidentas Hooveris atvy-kęs į Rapidan savo vasarnamį pabaigos savaitės pasilsui, rimtai studijuoja įvairią me-džiagą įvedimui nedarbo ap-draudos. Niekas negali pasa-kyti kurio tikslu prezidentas Hooveris visą tą nedarbo ap-draudai surinktą medžiagą stu-dijuoja ir svarsto, tačiau įdo-mu yra ta aplinkybė, kad į čia pakviestas Rhode Island val-stijos senatorius republikonas Herbert, kuris ką tik sugrįžo iš užsienio nuodugnai tyręs Vokietijoje ir Anglijoje nedarbo apdraudos klausimą ir valdžios teikiamas bedarbiams pašelpas. Jis tiesiai nusiskubino į prezi-dento Hooverio vasarnamį ir tuojaus pakviestas su prezi-den-tu pietauti. Senatorius Her-ber-tas yra kongreso komisijos paskirtas mudugnai tirti ne-darbo padėtį Amerikoje ir gali-mybes bedarbių sušelpimui. Kokius patarimus prezidentui senatorius Herbert patieks, už artimoje ateity sužinosime. Tuo tarpu yra gana reikšmin-gas dalykas, kad net presiden-tas Hooveris rimtai svarsto nedarbo apdraudos klausimą.

SIULO PROHIBICIJOS MODIFIKACIJĄ.

Amerikos Darbo Federacijos vadai tikrina, kad jie „nesigai-lės jokių pastangų ateinančios kongreso sesijos metu, kad pa-siekus modifikacijos prohibici-jos įstatymo“. Spėjama, kad modifikavimas [prohibicijos į-statymo momentaliai suteiktą darbą nemažiau milijonui ir pu-sei darbininkų ir be to būtų perkamas materiolas šiam rei-kalui ir tuo būdu padidėtų dar-bai ir kitose industrijose. Ame-rikos Darbo Federacijos vadų tikrinama, kad tokis žygis ne-abejotinai pajudintų mažiausiai 60 industrijų, kurioms reikė-tų daugiau darbininkų ir tuo-met prasidėtų bedarbiams algų mokėjimas ir neužilgo visam krašte biznis pagėrėtų.

Tačiau Federacijos vadai griežtai priešinasi įvedimui nedarbo apdraudos, arba kitu koku būdu duodamų valdžios darbininkams pašelpų. Jie rei-kaulauja darbininkams darbo, o ne išmaldomis laikinai darbi-ninkus šelpti. Vis tik keistas Federacijos vadų nusistatymas priešintis nedarbo apdraudai, kurią net daugelis darbdavių ir augštų valdžios žmonių rimtai svarsto.

BERLYNAS NORI PIRKTI KVIEČIŲ AMERIKOJE.

Vokiečiai nori pirkti 600,000 tonų kviečių iš Amerikos, jei jiems būtų suteiktas bent tri-jų metų kreditas ir kitos lėm-avatos. Tęjomis pačiomis sąly-gomis vokiečiai norinti pirkti Amerikoje ir medvilnės. Tačiau spėjama, kad vargiai bus susi-taikyta su vokiečiais abiejų pirkinių klausimu.

SIULO KASYKLAS VAL- DŽIOS KONTROLEI.

Pranešama iš Pittsburgho, kad čia įvykęs visuotinis angliakasyklų savininkų suvažiavi-mas, apspavstymui kaip pra-šalinti dabar galiojantį minkš-to anglies industrijos krizę. Prieita išvados, kad prie da-bartinių aplinkybių angliaka-syklų savininkai neišgalį kas-tyklas operuoti su nauda sau, todėl nutarta rekomenduoti pa-vest kasyklas valdžios kontrolei, kuri jas galėtų reguliuoti ir sėkmingai operuoti.

Sekretoriai Lamont ir Doak patarė kasyklų savininkams su-saukkti Vašingtone konferen-ciją ir čia tartis su United Mine Workers unijos atstovais dėl atlyginimo angliakasiams už jų darbą. Tačiau angliaka-syklų savininkai atsisakė tai daryti, tikrindami, kad algų darbininkams klausimas yra antraeilis dalykas. Esą svar-biausias dalykas, tai sutvarky-ti viršprodukciją ir sulaukyti kainų kritimą. Nesant virš-produkcijos anglies kainos pa-kiltų ir tuo būdu darbininkų algos savaimi pakiltų. Patys angliakasyklų savininkai nei-stengia to padaryti ir todėl siu-lo valdžiai paimti kasyklas jos kontrolė.

AEROPLANO KATAS. TROFA.

Cincinnati, Ohio.—Čia netoli Lunken Airporto tri-motorinis aeroplanas krito žemyn ir teš-kęs į Little Piani upės krantą užmušė vietoje šešis jame lė-kusius asmenis: tris biznierių, merginą ir du lakunu. Šios ne-laimės priežastis dar neišaiš-kinata. Aeroplanas buvo iški-lęs tik apie 400 pėdų į orą kaip staiga krito žemyn.

PATERSONE AREŠTUOTA 58 STREIKIERIAI.

Patersone, rugp. 7, vietinė policija areštavo 58 streikuojančius darbininkus komunis-tus už prikalbinėjimą prie strei-ko. Vakar komunistai kalbė-jo karštas kalbas darbinin-kams, bet policija areštavo ir tvarką palaikė.

Nėra abejonės, kad policija ir vietinė spauda, kuri prielan-ki darbdaviams, kiekvieną streikuojančių audėjų pasijudi-nimą priskaito komunistų žy-giams. Tuo būdu mat bando-ma kenkti streikuojantiems au-dėjams.

HANKOVE 250,000 BENAMIŲ.

Hankove miestas dar dau-giau vandens užlietas sutrukus žemės pylimams Yangtze pa-upiui. Šio miesto apylinkėse ir pačiam mieste yra supildę apie 250,000 nukentėjusių del pot-vinių žmonių.

Iš Lietuvos

REIKĖS LEIDIMŲ PRIVATI- NIAMS ŽEMĖTVARKOS DARBAMS.

Privatų kaimų tvarkymo darbus matininkai tegalės da-ryti tik su ž. u. m-jos žemės tvarkymo departamento leidi-mais.

Neseniai departamentas su-rinko žinias apie vieną išskir-tytą kaimą Vilkmėrgės apskrity. Čia matavimų darbus vedė matininkas Rogalkis Petras, kuris yra nubaustas dviejose bylose už pasisavinimą valdi-ninko pareigų ir teisų. Privati-tytą matavimo darbai yra labai žalingi, kadangi jie yra dau-giausia netiksliai atliekami. Privaciai buvo išskirstytas Simno miestelis, bet matavimo darbai buvo praversti netiksliai ir dabar valdžios matininkai vėl iš naujo permatuoja ir, ži-noma, gyventojams tai kaštuoja dvigubas išlaidas.

Todel ateity departamentas trauks atsakomybės visus tuos, kurie ves kaimų skirstymo dar-bus be ministerijos žinios ir leidimo.

KAIP VYKDOMI ŽEMĖTVAR- KOS DARBAI.

Šiais metais žemės tvarkymo departamentas numatė sutvar-kyti 200,600 ha žemės. Į žemė-tvarkos darbų planą įtraukta 138,000 ha kaimų išskirstyti vienkiemiais, išparceluoti 45 tukst. ha dvarų, išdalyta 12,000 ha ganyklų ir atlikta apie 9,000 ha įvairių smulkesnių žemėtvarkos darbų.

Per gegužės mėnesį atlikta matavimo darbus apie 18 tukst. ha, per birželio mėnesį — 25 tukst. ha ploto. Rudenį darbų vykdymas turėtų sulėtėti. Bet atsižvelgiant į darbų skubotu-mą, daugybę prašymų ir kas-dienines ukininkų delegacijas ministerijoje, matininkai yra raginami stengtis kuodaugiau-sia išnaudoti sezono laiką žemėtvarkos darbams. Dažnai daromos jų darbų revizijos. Bus mokamos premijos už virš-norminius darbus. Todel numa-toma visą šiais metais numaty-tą 200 tukst. ha plotą sutvar-kyti.

Prieš karą išskirstyta vien-kiemiais 1,680 kaimų, apie 417 tukst. ha ploto. Musų nepri-klausomo gyvenimo metais iš-skirstyta vienkiemiais 2,590 kaimų, 651 tukst. ha ploto. Ne-parceluotų dvarų yra 145 mil.

SOVIETAI TURI DAU- GIAUSIA FARMŲ.

Maskva praneša, kad Sovietų Rusija yra didžiausia pasauly žemdirbystės šalis ir oficialų žiniomis valdiškų arba kolekty-vių farmų Rusijoje esą jau dau-giau kaip Vokietijos ir Franci-jos visas farmas sykiu paėmus.

Per visas 4,230 valdiškas armas esą 163,750,000 akrų dir-bamos žemės.

TARSI EKONOMINIAIS KLAUSIMAIS.

Atsilankę Romon rugp. 8 d. Vokietijos kanclieris Dr. Brucening nepaprastai iškilmingai pasitiktas geležinkelio stoty. Buvo patalpi ministeris pirmi-ninkas Mussolini su palydovų būriu.

Kanclieris turėjo konferen-cijas su Mussoliniu ir su užsie-nių ministrių Grandi. Po tų konferencijų paskelbta, kad kalbėtasi vien apie ekonomi-nius reikalus.

153 tukst. ha ploto, kurie ne-turi daugiau per 150 ha. Liko dar skirstyti vienkiemiais val-domos žemės režiāis per 6,000 kaimų. Jau išparceluota per 4,000 dvarų, 666 tukst. 500 ha ploto.

Dabar departamentas pradė-jo ypatingo dėmesio kreipti į išskirstytų vienkiemiais kaimų statybą. Geresni trobėsiai yra nukeliami nesugriauti net po 5 kilometrus. Kadangi žemės ukiu runai negali padėti visiems iš-skirstytiems ir kaimams ukinin-kams išplanuoti sodybų, paruo-šti trobėsijų planų, todėl dabar tą padės departamento mati-ninkai, kurie skirstys kaimą į vienkiemus.

Į viensėdžius šiemet bus iš-skirstyta daug didelių kaimų po keleto tukstančių hektarų didumo. Biržų apskrity yra 14 kaimų, kurie turi ne mažiau, kaip po 400 ha. Kauno apyg. tokių kaimų yra 11. Kėdainių apyg. didelių kaimų yra 8, Ma-riampolės apyg. — 13, Panevė-žio apyg. — 20, Raseinių apskr. — 4, Šiaulių — 9, Tauragės apyg. — 9, Telšių — 14, Vil-kmėrgės apskr. — 10, Utenos — 16.

KUNIGŲ BYLOS PERDUO- DAMOS APYGARDOS TEISMUI.

Savo laiku kariuomenės tei-smo prokuratura buvo gavusi keleto kunigų bylų. Kariuome-nės teismo prokuratura tas ku-nigų bylas peržiūrėjo ir graži-no jas atitinkamiems apygar-dos teismams.

Vyskupo Rainio byla už pa-mokslą kol kas tebėra Kariuo-menės teismo prokuratoroje, bet greičiausia ji busianti nu-traukta del stokos apkaltina-mosios medžiagos.

PRIVATINIŲ MIŠKŲ PRIEŽIURA.

Pastaruoju metu privatiniai miškų savininkai pradėjo nai-kinančiai tvarkyti savo turi-mus miškelius. Neteisėtai vyk-do kirtimus, be leidimo verčia mišką dirva, gano gyvulius draudžiamose vietose ir tt. Miškų departamentas, dabodamas viso krašto miškų ūkį ir vaduo-damasis miškų ūkio įstatymu, šiomis dienomis, įparei-gavo miškų ūrėdus bei girinink-us daugiau tikrinti privatinius miškus — ne mažiau kaip du-kartu per metus.

Mokytojų Atostogos Palangoje

Šiuo metu žymia (pagal pro-fesiją) Palangos vasarotojų grupę sudaro mokytojai. Vie-ni jų dirba — mokosi vasaros kursuose, kiti ilsiisi pansiona-tuose ir atnaujina savo jėgas žiemos darbymečiui.

Nuo liepos mėn. pradžios Pa-langoje veikia met treji moky-tojųams kursai. Vieni jų, p. Ja-nušausko vedami, fizinio lavi-nimosi kursai pradžios m. mo-kytojams dirba vietos viduri-nės mokyklos patalpos ir kie-rme. Toje pat vidurinėje mo-kykloje yra ir L. M. Taut-kų Dr. Basanavičiaus S-gos lietu-vių kalbos ir literatūros kursai.

Be šių dviejų kursų, Liet. Ka-nalikių Mok. S-ga taip pat turi rengusių kursų „Jurapilio“ Vilkoje. Kursų tikslas — padėti prad. mok. mokytojams įgyti visos seminarijos 4 kursų moks-lo cenzą.

Be šių, dirbančiųjų kursuo-se, mokytojų yra geras burys tiktai atostogaujančių, atsielt „dykinėjančių“ mokytojų. Jie susispietę savo pansionatuose, kurių Palangoje esama dviejų: Liet. Mok. Prof. S-gos ir Tau-tininkų Mok. Dr. Basanavičiaus S-gos. Juodu abu vadinami sa-natorijomis, nors savo vidaus gyvenimu niekuo labai nesiskir-ia nuo kitų vilų — pansionatų.

DEGTUKŲ MONOPOLIS LI- TUVAI DUOS NUOSTOLIŲ.

Atidavus švedų degtukų sin-dikatu degtukų gamybos mo-nopolį Lietuvoje, pati degtukų gamyba žymiai sumažėjo ir degtukų kokybė yra daug blog-esnė. Del degtukų blogumų atskiri gyventojai turi daug nuostolių. Be to, degtukų eks-portas taip pat žymiai sumažė-jo.

1929 metais, kol dar nebuvo monopolio, degtukų eksportuo-ta 197,6 tonos už 319,7 tukst. litų, o įvedus monopolį 1930 met. eksportuota tik 78,7 ton. už 152,4 tukst. lit. Gauta pasko-la iš švedų degtukų sindikato, atpigus kreditui, yra per daug dideliais nuosimčiais ir delto Lietuvą ji labai apsunkina. Taip kad degtukų monopolis Lietuvai duos didelių nuostolių.

BIRZUOSE SUDEGĖ „LIETU- KIO“ LINŲ APDIRBIMO FABRIKAS.

Liepos mėn. 13 dieną Biržuose kilo didelis gaisras „Lietu-kio“ linų apdirbimo fabrike. Patalpa del nuolatinio linų džiovinimo buvo perdžiuvusi. Pirmiausia gaisras kilo antra-me augšte. Tuojau buvo pranešta gaisrininkams, bet kol jie atvyko, ugnis jau buvo apė-musi visą patalpą. Didelis karštis nė iš tolo neleido priei-ti ko nors gelbėti. Gaisro metu buvo apie 40 tuk. tonų pakulų ir sudegė visos mašinos. Gaisras padarė nuostolių virš pusantro šimto tukstančių litų. Fabri-kas buvo apdraustas.

LIET. BEKONO EKS- PORTAS.

Iki šių metų liepos 1 d., t. y. per pirmą pusmetį, iš Lietuvos išvežta 151,620 centn. bekono. Per pirmą šių metų ketvirtį iš-vežta 65,280 centn., o per ant-ny — 86,340 centnerių. Šiemet bekono išvežta daug daugiau. Per visus 1930 metus bekono buvo išvežta tiktai 73,000 cent-nerių.

L. M. Profesinė S-ga šiemet įsigijo nuosavą „Birutės“ vilą, kurią pirkė iš D-ro J. Šliupo. Vila turi 20 kambarių, vieną di-delę verandą su nemaža virtu-ve ir kitą mažesnę — priean-gi. Čia vasaroja nemažas bu-rys s-gos narių iš Kauno ir provincijos. Šiame mokytojų pansionate gyvena ir keletas nemokytojų. Ypač malonu pa-nimosi kursai pradžios m. mo-kytojams dirba vietos viduri-nės mokyklos patalpos ir kie-rme. Toje pat vidurinėje mo-kykloje yra ir L. M. Taut-kų Dr. Basanavičiaus S-gos lietu-vių kalbos ir literatūros kursai.

Be šių dviejų kursų, Liet. Ka-nalikių Mok. S-ga taip pat turi rengusių kursų „Jurapilio“ Vilkoje. Kursų tikslas — padėti prad. mok. mokytojams įgyti visos seminarijos 4 kursų moks-lo cenzą.

Gyvenimas mokytojų pan-sionate „Birutėje“ yra jau ga-na nusistovėjęs ir smagus. 8 val. pusryčiai. Vėliau visi iš-sisklaido į pušyną ar į jurą maudytis 14 val. pietūs iki 17 val. — poilsis. Vėliau vėl visų eina, kur tik sumanoma. Pušyne nuo 16 val. iki 19 val. groja ulanų pulko orkestras. Daugelis ten eina pasimatyti su pažįstamais ir muzikos pa-klausti. Čia savotiškai išsū-sistikimo vieta. 20 val. pušy-nas ir pajuris tuštėja. Tuomet visi Palangoje vakarieniauja. Beveik visų vasarotojų, ypač jaunesniųjų, įprotis — lankytis ant jūros tilto prieš einant gul-ti. Tai taip pat pasimatymų (ir flirto — kur jo nesama?) vieta.

Mūsų Palangos neužmiršta ir gastrolininkai — menininkai. Liepos 16 dieną Kurhauzo salėje koncertavo smuikinininkas M. Erdenko ir pianistė D. Gol-cer. Pasisekimas užtarnautas ir didelis. Pilnutėlė salė karš-tai plojo abiem koncertantam.

Mūsų „Birutės“ gyventojai nerimsta ir vis žada vieną ki-tą didesnę iškilą padaryti. Ma-noma autobusus išvažiuoti į Sventosios uostą ir į kitas vie-tas.

Oras kiek pasitaisė nuo VII—17 d. Visos praėjusios dienos buvo netikėtą miglų, vėjų ir lietaus „sugadintos“. Juk ne lietaus ir vėjo viliojami čia va-sarotojai susirinko! Šiandien atšilo. Saulutė jau pasirodė, tik kiek vėjuota. Juros van-dens temperatūra vidutiniškai siekia + 17°. Tikimasi dar šil-tesnio vandens. Basimaudan-čių ir šaltoką dieną gana daug. Ir šaltas jūros vanduo karštuo-lių savo deplety neatbaido. Dar labiau traukia, ypač banguo-jant jurai. Bangų „masažas“ turi nuolatinį savo klijentų — mėgėjų, kurių jokie vėjai ar ukana neatbaido.

Šių metų pajurio maudyklių sezoną vertinti būtų kiek anks-toka. Palangoje jau esama apie pustrečio tukstančio svečių. Tačiau tikimasi į liepos pabai-gą daugiau svečių atvykstant.

Draugams mokytojams, ku-rie važinėdami po Lietuvą ža-da užsukti į gražiąją Palangą, patartina atlankyti kolegas mo-kytojus, lygiai besiliešiančius pan-sionatuose. Ir „Birutė“ lauks tokių svečių, pasirengusių juos priimti ir priglausti.

Č. („L. Ž.“)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkių raštų — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

AKYVAIZDOJE DIDĖ-
JANČIOS BEDARBĖS.

Amerikos Darbo Federacijos surinktos statistikos parodo, kad tik organizuotų darbininkų tarpe nedarbas padidėjo net 18.9 nuošimčiais pereinimo mėnesio laikotarpiu. Kitaip sakant, nedarbo padėtis susilygino su buvusiu pereinimo mėnesio padėtimi. Taigi jei vidurvasario mėnesiu nedarbas net tokiu augštu nuošimčiu padidėjo ir arti dviejų šimtų tukstančių darbininkų atsidūrė bedarbių armijon, tai kokios padėtis bus žiemos sulaukus?

Šito nedarbo didėjimo nedrįsta užginčyti net optimistiški Vašingtono ponai. Bandoma šis tas daryti valdžios sferose ir visuomenės labdarinių organizacijų, kad prisirengus šiek tiek pagelbėti bedarbių armijai sulaukus sekamos žiemos sunklaikio. Tačiau nieko pamatinio nėra daroma, kad nedarbą mažinus, kad kiek galint didžiausiam skaitliui bedarbių nors pragyvenimui užsidirbti galimybes suteikus. Pašelpų kelių tiesiog neįmanoma visos bedarbių armijos skurdą sumažinti bent iki tokio laipsnio, kad badauti ir šalči kęsti nereikėtų. Bedarbės skurdo prislėgta armija žiemos mėnesiais neabejotinai pasieks apie 20 milijonų skaitlinę. Šioje armijoje rasime šimtus tukstančių kudių, kurių sveikatai ir gyvybei didelis pavojus grumojasi.

Šitoj bedarbių armijoje rasime tukstančius ir lietuvių šeimų, rasime tukstančius lietuvių kudių bado, šalčio ir didžiausio skurdo kankinamų. Šiton bevilten buklėn pasmerktų rasime šimtus ir SLA. narių šeimų. Ir tai bus trečia ir sunkiausia bedarbiams pergyventi žiema.

Akyvaizdoje tokių liudnų Amerikos darbininkų buklės perspektyvų, kurion yra patekę ir daugelis lietuvių darbininkų, vertėtų Amerikos lietuvių kolonijose jau dabar pradėti rūpintis galimai didžiausios pašėpos bedarbės ištiktiems savo tautiečiams sudarymu. Pereitą žiemą kai kuriose didesnėse kolonijose lietuviams bedarbiams nemažai pagelbėjo susidarę labdarinių lietuvių būreliai. Jei dabar būtų pradėta rūpintis tokios pašėpos teikimo galimybės sudaryti, tai sekama žiemą daugeliui bedarbės skurdo prislėgtų savo tautiečių didelę pašėpą galėtum suteikti. Šituo svarbiu reikalu privalėtų pagalvoti kiekvienas kitų nelaimės ir skurdą atjausti pajėgiantis Amerikos lietuvis.

Ypatingai SLA. nariams reikėtų šituo svarbiu reikalu susirūpinti ir artimiausiose

siuose SLA. kuopų susirinkimuose ir apskriečių suvažiavimuose šį reikalą apsvaistyti. Susivienijimas yra fraterne ir kartu labdarinės organizacija. Todel būtų labai gražus ir reikšmingas SLA. veikėjų gestas, jei jie paimtų iniciatyvą visose lietuvių kolonijose šitam labdarinės darbui organizuoti. Reika prikviešti visas vietas draugijas ir organizacijų kuopas prie tokio darbo. Ir išanksto visų bendromis jėgomis pradėjus rengtis, pinigų, drabužių ir nesugendama maištą rinkti, atėjus šalčio žiemos sunklaikiui jau būtų galima nemažą pagalbą suteikti bedarbės skurdo ištiktiems savo tautiečiams.

Reikia tikėtis, kad ir S. L. A. Pildomioji Taryba galimai artimiausiu laiku pasistengs persvarstyti S. L. A. narių bedarbių sunkią buklę ir pasistengs surasti budus suteikimui bent tokios pagelbos, kad būtų užmokėtos mėnesinės duoklės už tuos SLA. narius, kurie dėl bedarbės neišsigalpatys užsimokėti. Reikia dėti visos pastangos, kad kuo tik galima pagelbėjus SLA. nariams bedarbiams. Tik tokiu realiu darbu įrodysime Susivienijimą esant tikra brolybės ir labdarinės organizacija.

VEIDMAININGI
TRUKŠMAVIMAI.

Šio rugpjūčio mėnesio 1 d. viso pasaulio bolševikai kėlė trukšmingas demonstracijas pasmerkimui „kapitalistinio karo prieš Rusiją“. Kad imperialistiniai pasaulio valstybių elementai atvirai rengiasi ateities karams, tai niekas negali to užginčyti. Dabar pasaulyje kovoja dvi jėgos: karų šalininkai ir priešininkai. Kuri pusė laimės — ateitis parodys. Taikos šalininkai skaito didelių laimėjimų, kuomet net tokis karingas žmogus, kaip Italijos Mussolinis, pradėjo atvirai kalbėti apie pasaulio nusiginklavimą, kaip apie būtiną priemonę išgelbėjimui pasaulio nuo galutinio susmukimo.

Tačiau Rusijos bolševikų negalima skaityti pasaulio taikos apaštalais. Niekam ner paslaptim, kad Rusijoje net pradžios mokyklų mokiniai yra militarizuojami. Rusijos valdonai bolševikai stengiasi visą rusų tautą taip sumilitarizuoti ir apginkluoti, kad net kudiškai ir moterų galėtų imtis ginklo reikalui ištikus. Kas ginkluojasi ir militarizuoja auklėja net pradžios mokyklose, tam pasaulio taika nerūpi. Galinga valstybė besiginkluodama versta verčia ir kitas valstybes ginkluoti.

Todel bolševikų trukšmingos demonstracijos „prieš kapitalistinį karą Rusijai“ yra veidmainingi žygiai. Tas daroma vien tuo tikslu, kad pateisintus Rusijos valdomų žygius besiginklavimui ir visos tautos militarizavimui. Tais visame pasaulyje keliamais trukšmais norima parodyti, kad kapitalistinės valstybės rengiasi karui prieš Rusiją ir todėl Rusijos ginklavimosi žygiai yra pateisinami. Kam nuoširdžiai rūpi pasaulio taika, tas pasmerks visokius ir vi-

sose valstybėse militaristų žygius, kurie stumia pasaulį į beprotiškus karus. Bet savo draugų besirengimą karui užgirti, o kitus už tą patį smerkti, yra aiškiai veidmainingas elgesys. Tokiais veidmainingais žygiais pasižymi ir viso pasaulio bolševikai.

BUTLEGERYSTĖ
VISOMIS PUSĖMIS.

Amerikos gyvenimas pasikendo šlykščiausiojo korupcijos ir butlegerystės purvas taškosi visomis pusėmis. Dolerį besivaikanti piliečiai ir valdininkai visai nepaiso kokiomis priemonėmis to dolerį sugaus. Prohibicijos įstatymų įvedimas parodė, kad galima sekmingai bilionus dolerių į metus surinkti svaigalais šmugeliuojant, tai šmugelio piktoji šmėkla persimetė ir į kitas įstatymų pildymo sritis.

Štai senenai susekta New Yorke butlegerių-smugelininkų grupė, užsimanti išsmugeliavimu Amerikon ateivių. Ši butlegerių grupė operuojanti išdavimu klastuotų grįžimo Amerikon leidimų. Kadangi su šia butlegerių grupe bendrai dirbo ir valdininkai, tai tuos klastuotus grįžimo leidimus galėjo taip vykulsiai sutaisyti, kad sunku buvo juos ir susekti. Bet galų gale šita šmugelininkų grupė susekta ir jau suareštuota vienuolika asmenų, tarpe jų trys valdininkai.

Biznis buvęs gana pelningas. Sulig Darbo Sekretoriaus Doak pranešimo, šie butlegeriai ėmė nuo 175 dolerių iki 200 dol. už kiekvieną tokią padirbtą grįžimo leidimą. Apskaičiuojama, kad apie 100,000 ateivių tokiu nelegaliu būdu šios grupės įvežta Amerikon ir kad turėta apie 10 milijonų dolerių įeigų. Vadinas, kurią įstatymų pusę butlegerystė nepalies, visur pelningą biznį duoda.

Ištikro prie ko Amerika prigyvens visą gyvenimą tokios pasibaisėtinos korupcijos purvuose nevykusiais įstatymais suklampinus, tai sunku pasakyti. Tačiau viena yra aišku: tokie šmugeliai įvairiose įstatymų vykinimo plotmėse kraštuose liudną ateitį lemia. Jei ilgiau pasilaikys prohibicijos „garbingasis eksperimentas“, tai galima susilaukti, kad visą Amerikos gyvenimą gultinai užvaldys gengsterizmas ir tuomet nepašalinamai įsigalės įvairių rusių butlegerystė-smugeliavimas. Iš to visko Amerikai gali susilaukti labai liudnų pasekų.

TARPTAUTINĖS
POLITIKOS SUKURY.

Nuo pat pasaulinio karo pabaigos Amerika laikėsi nuošaliai Europos reikalų ir musų valstybės vyrai vis tikrino, kad Jungtinėms Amerikos Valstijoms nėra reikalo maišytis į tuos musų svetimus reikalus. Tačiau realus gyvenimas parodė, kad tokio savęs izoliavimo iš tarptautinės politikos sukuri išlaikyti negalima.

Pastaraisiais mėnesiais musų prezidentas Hooveris žingsnis po žingsnio nužengė atgal į tarptautinės politikos sukury ir aktyviai dalyvauja tos pačios Euro-

pos ekonominių reikalų tvarkyme. Galų gale ekonominis klausimas kaip atskiro žmogaus ir atskiro valstybės, taip ir viso pasaulio gyvenime yra pamatinis dėsniu. Dažniausiai vien ekonominiai interesai yra priežastimi baisingų karų.

Visko turinti valstybė tik tokiu atsitikimu gali sava visiškai izoliuoti iš tarptautinių santykių sukurio, jei būtų užtektinai galinga save apsiginti nuo visokio užpuolimo ir jei neturėtų jokių reikalų su kitomis valstybėmis. Bet kaip šiandien viso pasaulio gyvenimas neatskiriamai susipynęs ekonominiams reikalais, tai bandyti save izoliuoti iš pasaulio tarptautinių reikalų yra tiesiog tuščios pastangos. Šitai parodė Amerikos valstybės vyrų bandymas, kuris baigėsi išvėlimu į tarptautinės politikos sukury.

Tai dar vienas įrodymas, kaip yra viso pasaulio valstybių reikalai susipynę į vieną neišpimą pyne. Kad ir kaip nenorėtai delti reikalų kilančiuose ginčuose dalyvauti, vistiek bus įtraukti. Amerikos valstybės vyrų pokarinis nusistatymas laikytis nuošaliai Europos ginčų baigėsi. Politiniai sumetimai dažnai kontroliuoja ekonominius reikalus. Įžengus Amerikai į tarptautinės politikos sukury ir aktyviai jame dalyvaujant, neišvengiamai tas prisidės prie sušvelninimo tų tarptautinės politikos sumetimų, kurie kliudė ekonominiams pasaulio stabilizacijai sustiprėti.

Didysis Maras
Lietuvoje

Pabaigoje XVII šimtmečio švedija Europoje buvo viena iš tvirčiausių monarchijų. Jai priklausė dabartinė Suomija, Estija ir Latvija, ir Baltijos jūra buvo lyg švedų ežeras. Tuo tarpu rusų caru buvo Petras I, paskiau pramintas Petru Didžiuoju. Petras užsėmė užkariauti nuo švedų Baltijos jūrą pakraščius. Del to jis prieš švedus 1700 m. sudarė koaliciją iš Danijos, Lenkijos ir Rusijos. Tuo tarpu švedų karalium buvo energingas vyras Karolis XII. Pirmiausia Karolis užpuolė danus. Sumušė juos ir priverstė atsakyti nuo sąjungos. Paskiau tais pat metais sumušė rusus prie Narvos ir nuo rusų kariuomenės atėmė visus ginklus ir K. jau laikė, kad visais karais baigtas. Bet apsiariko. Po to, švedai užpuolė Lenkiją, kuri buvo silpna ir mėgalėjo priešintis švedams, ir jie Lenkiją ir Lietuvą plėšė daugiau 6 metus ir visą kraštą labai nualino, kad žmonės atsidūrė didžiausiame skurde. Tuo tarpu rusų caras Petras nesnaudė: jis atlejo iš cerkvių varpų armotas, pusėtinai išlavino savo kariuomenę ir rengėsi švedus užpult Ukrainoje prie miesto Paltavos. Dasižinoję apie tai švedai, iš Lietuvos 1709 metais išsidaugino į Paltavą, bet juos čia Petras I smarkiai sumušė. Karas švedų rusais tęsėsi iki 1721 metų. Švedai buvo sumankinti, o prie Rusijos buvo priskirta dabartinė Estija, Latvija ir Kurlandija. Rusai gavo didelį Baltijos jūrų plotą.

Kai 1709 m. iš Lietuvos išėjo švedai, tai čia 1710 m. prasidėjo didysis maras. Pirmą dar žmonės kavodavo karstuo-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. A. MONTVIDAS, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

SKRANDIS.

Rašo Dr. A. Montvidas.

(Tąsa)

Skrandžio Vėžys.

Daugiau negu pusė visų vėžio liga apsirgimų pasireiškia skrandy. Pas vyrus kitų kuno dalių vėžys yra retenybė, gi skrandžio vėžys yra dažnas, ir dažnesnis, negu pas moteris. Jo galima tikėtis tarpe 40 ir 60 metų amžiaus, nors retkarčiais atsiranda pas jaunesnius ir senesnius. Vėžiu šis mėsų augimas vadinamas todėl, kad jo šakos sparčiai plečiasi į aplinkines mėsas. Kurioj nors skrandžio vietoj pradeda augti naujos mėsos, kurios naikina normales mėsas visur, kur tik pasiekia. Laikui bėgant pasiekia vis tolyn ir tolyn ne tik skrandžio dalis, o ir žarnas, plėves, kepenis ir kitus artimus organus. Sunaikinusios ir suardžiusios reikalingas mėsas, vėžio mėsos jokios naudingos funkcijos nevaro, o pačios dėl maisto stokos ima irti, kiurti ir puti. Kartais augimas užkemska skrandį ir maisto nebegalima nuryti arba jis nebegali išeiti į žarną. Tai priklauso nuo to, kurioj vietoj jis auga. Iš vėžio mėsų eina į kraują nuodingi syvai, kurie silpnina visą kūną.

Kodėl vėžys pradeda augti ir kodėl netoli išimtinai pas pusamžius, dar nėra ištirta, nors tirinėjama užsiima nemažais gabii mokslininkų skaitliu ir nesigalima pinigų. Vėžio ligos tirinėjimui yra išleista milijonai dolerių. Laiks nuo laiko visoki apgavikai paskelbia suradę būdą vėžio ligos prašalinimui ir ligoniai suėna jiems nemažą pinigų, vienok visi patiria, kad tapo apgauti.

Manoma, kad kudių formuojanties, tulso celės neima dalyvumo ir pasilieka snausti. Savo susundime jos laikosi, kol del senatvės arba kitos kokios priežasties veiklosios celės susilpnėja. Tuomet susnūdusios, embrioninės, kaip jas vadinama, celės atsibunda, pasidaro veiklios ir be tvarkos ir ribų dauginasi. Esama ir daugiau teorijų. Vienok viename klausime sutinka visi tirinėtojai, butent, kad mėsų nuolatinis arba dažnas erzimas gali sukurstyti jose vėžio augimą. Pas tuos, kurie erzina skrandį netinkamais valgiais ir gėrimais, kurie nesigydo, kuomet jam atsiranda suirimai ir ligos, vėžys nėra retenybė.

Ištirti vėžio ligos prasidėjimą skrandy nėra lengva. Pas gydytoją ligonis pradžioj neišsako, nes kiekvienas „pilvo ligas“ gydos nemie. Kada ir gydytojas jau lengvai gali patirti, jog vėžio esama, tuomet kontraktą daryti jau rei-

se, bet pradėjus žmonėms kirsti kaip musėms, kavojoti ten, kur numirė, o kitų jau nebuvo kam ir pakavoti. Tai lavonai žmonių gulėjo ant kelių, triobogai ir giriose. Mirusių žmonių kūnai būvę labai juodi kaip anglis, kad net gintariniai merginų papuošalai pajudavę. Iš pradžių žmonės dar kavodavę; švedus 1700 m. sudarė koaliciją iš Danijos, Lenkijos ir Rusijos. Tuo tarpu švedų karalium buvo energingas vyras Karolis XII. Pirmiausia Karolis užpuolė danus. Sumušė juos ir priverstė atsakyti nuo sąjungos. Paskiau tais pat metais sumušė rusus prie Narvos ir nuo rusų kariuomenės atėmė visus ginklus ir K. jau laikė, kad visais karais baigtas. Bet apsiariko. Po to, švedai užpuolė Lenkiją, kuri buvo silpna ir mėgalėjo priešintis švedams, ir jie Lenkiją ir Lietuvą plėšė daugiau 6 metus ir visą kraštą labai nualino, kad žmonės atsidūrė didžiausiame skurde. Tuo tarpu rusų caras Petras nesnaudė: jis atlejo iš cerkvių varpų armotas, pusėtinai išlavino savo kariuomenę ir rengėsi švedus užpult Ukrainoje prie miesto Paltavos. Dasižinoję apie tai švedai, iš Lietuvos 1709 metais išsidaugino į Paltavą, bet juos čia Petras I smarkiai sumušė. Karas švedų rusais tęsėsi iki 1721 metų. Švedai buvo sumankinti, o prie Rusijos buvo priskirta dabartinė Estija, Latvija ir Kurlandija. Rusai gavo didelį Baltijos jūrų plotą.

Maras tesėsi nuo Vilniaus apygardos per Suvalkiją iki Baltijos jūrą ir Karaliaučiaus apylinkėse. Kaip plačiai maras ėjo per Suvalkiją, žinių nėra. Tik tiek žinoma, kad tais metais Vilniaus mieste išmirė virš 100 tukstančių žmonių ir 116 tukstančių. Taip pat Vilniaus apylinkėse, kur buvo lietuviai, išmirė. O šunskų parapijoje, Strielčiškių kaime po maro liko tik 2 seserys Mačiutės, mano 4-tos kartos močiutės. Jos pakavoję savo mirusius tėvus ir pasilikę vienos. Jos sumanė lankytis į bažnyčią ieškoti žmonių, manydamos ar kartais neatėis kas nors į bažnyčią. Ir kelintą dieną jos pas bažnyčią rado elgetą. Merginos tą elgetą parsivedė į savo namus. Jie visi 3 pasirūpino maisto žiemai ir čia gyveno ilgą laiką. Žmonių šunskų parapijoje daugiau po maro neliko, kaip tik jie 3. Naminiai gyvuliai valkiojosi po laukus, o atėjus žiemai 1711 m. jie padvėse nuo bado, o kitus išpiovė žvėrys.

Kunigas Tutoraitis mini, kad Prienų parapijoje, kuri tesėsi skersai Suvalkiją, nuo Nemuno iki Prūsų sienos, būvę užrašyta 6 metrikai gimimo, tai matyt, kad maras 1710 metais gerai šlavė žmones. Nesant kam dirbti laukų, tai nuo meliško sėklų laukai tapo giriomis. Ir po 10 metų po maro jau visur iš laukų pasidarė girios. Giriose priviso daugybė žvėrių, o upėse ir ežeruose prisivėję žuvų, kad galima būvę pasigaudyt grynomis rankomis. Po maro pradėjo iš kitor ateiti žmonės, kad apgyventi tuščias vietas. Tarpe jų buvo ateivių ne tik iš Lietuvos, bet ir svetimšalių, ką rodo žmonių pavardės. Daugiausia ateivių būvę rusai, ką ir kaimų vardai rodo: Gudeliai, kurių labai daug; Padvariai Gudeliai, Budviečiai Gudeliai, žiuriai Gudeliai ir daug kitų. Čia apsigyvenę nuo gudai ir kalbėjo tarp savęs gudiskai, bet laikui bėgant jie sulietuvėjo, ką rodo ir jų pavardės: Vosylius (nuo vardo Vasily), Asipauskas (nuo Osip), Ivanauskas (nuo Ivan) ir tt.

Paskiau eina ateiviai lenkai: Paliokas (poliak), Lenkutis, Lenkutaitis, Podelskas (iš Podolijos), Mozuraitis (iš Mozurijos), Kuršvietis (iš Kuršo), Prusaitis, Pruselaitis (iš Prusų). O pavardės, kaip švedas, yra kilusios nuo švedų kareivių dezerterų, kurie Lietuvoje pasiliko po karo.

Atėję ateiviai į išmirėlių vietas ieškodavę naujai užžėlusiose giriose triobėsiu. Radę atitinkamus namus ten ir apsigyvendavę. Jauną girią iškirsdavę ir ten apsigyvendavę.

kia su graborium. Gydymas reikalingas iki pat mirties, vienok gyvybės jis jau neišgelbės, tik kentėjimus palengvins ir gal kiek gyvenimą pratęs. Mirtis įvyksta už metų, pusantų arba dviejų. Išgydymas galimas operacijos pagelba tik ligai prasidėjus, t. y. kol ji dar vienoj vietoj, kol jos šakos nepasiekė tolesnių mėsų — kol jos pilnas išpiovimas dar yra galimas. Pats ligonis jokių būdu negali suprasti, ar pas jį vėžio augimas prasidėjo ar ne, tik jis gali papasakoti, kad jo skrandis sustreikavo, ir kas jam darosi. Iš klausimas ligonio istorijos ir taktingas, tikslus jo išklausinėjimas, paskui mokėjimas viską tą interpeluoti — yra svarbiausia gydytojo pareiga šitoj ligoj. Kuomet jau galima ligą surasti X-spinduliais, skrandžio syvų egzaminavimu ir kitais paprastais budais, tikėtis pasveikimo jau paprastai nereikia, nes tik labai retuose atsitikimuose operacija bepagelbės. Pajiniuose atsitikimuose gydytojai prapliauja pilvą, kad tikrai sužinotų, ar nesama vėžio. Daugely atsitikimų X-spinduliai ir skrandžio syvų analiza padeda surasti, ar esama ligos ar ne.

Nėra abejonės, skaitytojui įdomu, kaip ligonis jaučia ir kas jam darosi skrandžio vėžio ligoj. Aprašyti nėra galima, nes kiekvienas atsimeša kitokių skundų pas gydytoją. Vienas pasakoja, kad pilvas pradėjo gadinis per tulą laiką: išnyksta apetitas, atsiranda gazų, raugėjimas, rūmuo, blogumas po valgio, vienok vėl pasidaro gerai per tulą laiką. Pas gydytoją jis atėjo, nes dabar „pilvo suirimas“ nebeišnyksta. Blogiau nuo valgo kartais pasidaro, o geriau niekad. Tuli vengia valgyti, nes valgis padidina simptomus, ypač mėsos. Ligonis giriasi daktarui sustojęs mėsą valgyti. Svarumu jis eina žemyn, stiprumas ir vikrumas sumažėjo, apamai, jo sveikata eina menkyn. Pas tulus simptomai pasireiškia umai. Tokie ligoniai kaltina save už šalto alaus išgėrimą arba kokio valgio paėmimą, kuris padaręs ligą. Šitie ligoniai irgi vengia valgyti, šalinasi mėsos, nes po valgio jaučia sunkumą, spaudimą pilve, raugėja ir dažnai skauda po krutine. Anksčiau ar vėliau prasideda koksitas arba vėmimas be koksito, kuriame gali būti kraujo. Jeigu yra dar abejonė, kad gali būti opa, o ne vėžys, visi opos gydymai neduoda rezultatų, kas patvirtina, kad jos nėra. Kuomet liga pažangėja ir ją jau galima lengvai surasti, ligonis yra nepaprastai sudžiūvęs, išblyškęs, net pageltęs ir netenka stiprumo. Jei išėjimas į žarną užsiblokuoja, visas maistas išvemiama. Operacija tuomet kad ir daroma, vienok tik keblumo prašalinimui, o ne išgydymui.

(Daugiau bus)

Maras padarė didelės įtekmes Vilniaus sričių sulenkėjimui, nes ten, kur pirma gyveno lietuviai, dabar tas vietas apgyvenę lenkai ir gudai. O Rytprusiuose, kur išmirė lietuviai, vokiečiai iš Vokietijos atsinešė virš 20 tukstančių šeimų liuteronų vokiečių, kurie ir lietuvius suvokiečio. Mano prosenis Vencius pajutęs tokią vokiečių geradėjystę iš Prūsų persikėlė gyventi į Suvalkiją, nes budamas kataliku negalėjęs su liuteronais susitaisyti. Vencius, kaip kulturingas Prūsų žmogus, liko paskirtas kunigaikščio Oginskio užeizda 5 tukstančių hektarų savo girios. Tą priedermę Venciai pildė per 150 metų. Tik tiek buvo sumokėta, kad kilius karui reikėjo eiti į karą. Taip prosenis prižiūrėjo girią per pirmutinį lenkų padalinimą, o tėvukas per antrą ir trečią lenkų padalinimus. Bet už žemę, kurios daug turėjo, mokesčių nemokėjo. („L. U.“) Mokyt. J. Vencius.

I D O M Y B Ė S.

Jung. Valstijose ukių rajo. nuose su vienu mokytoju pradžios mokyklų yra 153,306. Šiose mokyklose mokytojai ir mokytojos apamai turi tik paprastos augtūmos mokyklos mokslo ir jų alga apamai siekia tik 874 dol. ir metus.

—

Prieš įvedimą prohibicijos Jung. Valstijose buvo 177,790 salnių (smuklių), 1,090 alaus bravorų ir 236 deginies bravorai. Apie pusantro milijono darbininkų turėjo užsiėmimą šiuose darbuose.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO

LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.

KUDIRKA.

ANTANAS SKUPIS.

17 metų jaunuolis, SLA. 168 kuopos narys iš Stamford, Conn., sekmingai baigęs augštesnį miesto mokyklą (high school). Sekanti rudenį jis įstoja į Cornell Universitetą, Ithaca, N. Y., studijuoti medicinos mokslą. A. Skupis mokslas gerai sekasi nuo pat jo pradžios mokykloje. Tai yra gabus ir gana mandagus jaunuolis. Linktina šiam jaunuoliui kogeriausiu pakeičti ir tvirtos energijos tokiame garbingame užsibrėžime. Ponai Skupiai, Antano tėvai, abu yra SLA. nariai, todėl ir jaunuoliui Antanui dar jau prirašė prie SLA. ir auklėjo lietuvių dvasioje. Tėvų troškimas yra Antanukui suteikti įvairias mokslo ir kad jam nereikėtų trauktis po fabrikus ieškant darbo. Gerai turėti tokius tėvus! Nevėsi čia gimę lietuvių jaunuoliai ta laime gali pasidžiaugti.

A. J. V.

SLA. Jubilėjus

Šiemet SLA. mini dvejus svarbias sukaktuves: 45 metus nuo SLA. įsistatymo ir 30 metų nuo kunigų atsiskyrimo. Tai svarbus mūsų organizacijoje įvykis. Pirmas atsitikimas davė pradžią arba pamatą mūsų organizacijai užgimti, o antras — pradžią lietuviams energingai padirbėti ir SLA. išauginti į turtingą ir didelę organizaciją.

Šie tu įvykiai visame Susivienijime, visose SLA. kuopose bus įspūdingai paminėti. Išitu lapkričio mėnesiu visos SLA. kuopos surengs įvairias pramogas: prakalbas, paskaitas, balius, koncertus, vaidinimus ir tuose pokyliuose paminės SLA. tikslus ir ką ši brangi organizacija savo viengienčių labo delei jau yra nuveikusi, ką ji dar gali nuveikti. Vienur nuosėkliai, kitur apyčiūpomis bus pabrėžta, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susilpė dešimties tukstančių sergančių narių, kad tukstančiam šeimynų išmokėjo pomirtines, kuomet jų duondaviai iš šio pasaulio pasišalino. Kad sušelpė tukstančius našlaičių ir našlių. Kad suteikė pagalbą daugeliui lietuvių biednų moksleivių, kurie dabar lietuvių kulturiniame gyvenime nemažus darbus veikia. Minėta bus taipgi, kiek ir kokių kultūrinių darbų Amerikoje lietuviams nuveikta. Kiek ir kokiais būdais mes šelpėme mūsų senąją motiną Lietuvą. Trumpai kalbant, lapkričio mėnesis bus pavartyta SLA. didžiulė istorija ir visi nuveikti gerieji darbai visam lietuviškam pasauliui atpasakota.

Laikraščiuose, ypač „Tėvynėje“, tenka skaityti, kad suaugusiųjų kuopos šias 45–30 metų sukaktuves rengiasi žymiai minėti. Jaunuolių kuopos šiame darbe nuo senesniųjų ir gi neturi atsilikti. Jos taip pat lapkričio mėnesį turi šikias-tokias pramogėles rengti ir šį svarbų mūsų organizacijos nuotikį tikamai atžymėti.

Jaunuolis K. J.

Gulbė, Karaliaus Pati

(Liaudies Pasaka)

Buvo du seneliu. Jiedu eidavo kas rytas lydimų kirsi. Taip į juodu priprato gulbė: ima ataskrenda į jų namus, sparnelius padeda, pavirsta mergyte, krosnį pakurena, valgyti išverda, apmazgoja ir vėl išskrenda. Namai seneliams nerūpi: visada visa padaryta. Gaila tik tai, kad toji mergytė neiškenčia vėl nepavirtusi gulbe.

Na, taip vieną rytą senukas atsigulė po kubilu ir pastebėjo, kaip ji palikusi vieną sparną išėjo vandens. Taip senukas ėmė ir sudegino jos tą sparną. Jai

taip ilgu, taip ilgu: gaila tėvo motinos, gaila mylimojo bernelio.

Ir atsitiko, kad tenai medžiojo karalius ir jam labai patiko toji mergytė. Jisai sako senukui: „Aš tau duosiu milijoną pinigų, tik šią mergaitę man atiduok.“ Ką darys senelis — ėmė ir atidavė.

Parsivežė ją karalius. Parsivežęs vedė ir po kiek laiko susigyveno su ju. Ji pasisamdė auklę, ir vieną dieną vaikščiojo po sodą.

O virš sodo skrenda gulbės. Pirmą skrenda jos tėvas ir gieda:

Žiuri žiuri ir išvydau —

Savo dukrelę besedindčią,

Savo sunelį besupančią.

Šilkų skarele beryšindčią,

Aukso žiedėlių bėmovinčią,

Aukso knygeles beskaitančią.

Mesiu, dukrele, savo sparną,

Palik sunelį vargų varsti.

Sugraudo jos širdelę, rieda krenta asarėlės. Galop tėveliui, giedodama, atsakė:

Nemesk, tėveli, savo sparną,

Neliksi sunelio vargų vargti.

Parėjo vidun. Karalius klausia:

„Kodėl tavo akys asarotos?“ Ji sako: „Berniukas verkė, ir aš verkiau.“

Kitą dieną vėl taip pat: motina skrenda ir vėl taip pat gieda. Paskum skrido brolis, sesuo. Pagaliau skrenda jos bernelis ir gieda:

Žiuri žiuri, ir išvydau —

Savo mergelę besedindčią,

Savo sunelį besupančią.

Šilkų skarele beryšindčią,

Aukso žiedėlių bėmovinčią,

Mesiu, mergele, savo sparną,

Palik sunelį vargų vargti.

Ji nebetvėrė ir atsakė: Numesk, brneli, savo sparną, Liksiu sunelį vargų vargti.

(Užbaigia bus)

Čigonas ir Lietuvis

(Liaudies Pasaka)

Ėjo keliu čigonas ir lietuvis. Išalko jiedu valgyti. Lietuvis turėjo paršiuką, o čigonas viščiuką. Ir sako čigonas lietuviui:

— Valgykiva dabar tavo paršiuką,

o paskui valgysiavo mano viščiuką.

— Gerai! — sako lietuvis.

Suvalgė jiedu tą paršiuką ir eina toliau. Vėl išalko ir vėl sustojo pakelėje pasilsėti. Suprato čigonas, kad abu du viščiuko nepavalgys, ir sako lietuviui:

— Ką čia terliosivos, pūnuti! Viščiukas — gardus daiktas, bet dviem nėra ką valgyti... Gulkiva pasilsėti, ir katras geresnį sapną susapnuosiva, tam ir bus viščiukas.

— Gerai! — sako lietuvis.

Atsigulė čigonas ir užmigo. O lietuvis neiškentė ir suvalgė tą jo viščiuką. Atbunda čigonas ir pradeda apskinėti savo sapną:

— Matai, ponuti, kai tik užmigau,

nusileido pulkas angelų, paėmė mane ir nunešė į dangų. Čia Viešpats Dievas sodina mane šalia savęs, klausinėja, kas girdėti, ar gerai klojas... O motina švenčiausioji — kad prinešė visokių valgių: ir antienos, ir žsiensos, ir visokios!... Tik tai gulbės pieno tenai nebuvo... Na, o ką gi sveikas sapnavai?

— O aš, — sako lietuvis, — mačiau,

kad tau danguje labai gera, tariau, kad tu ne kvailys, ir iš tenai nebegrįžsi į šią asarų pakelę, ėmiau ir suvalgiau tavo viščiuką...

JAU SAULELĖ LEIDOS.

Jau saulelė leidos,

Artyn vakarėlio,

Uždengė šviesumą

Tamsus debesėlis.

Ateina naktelė

Pailsį nešdama,

Rasa sidabrinė

Žoleles dengdama.

Darbininkai žmonės

Iš darbų parėję,

Po prakaite dienos

Saldžiai atilsėjo.

Sugulė žvėreliai

Ant augstų kalnelių,

Sutupė paukšteliai

Ant medžių šakelių.

Visi lauzė savo

Saldų miegą gavo,

Tik aš nešlaitelė

Viena neužmiegu...

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

SLA. KETVIRTO APSKRIČIO
JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ.

Neužilgo susilauksime jaunuolių apskričio pirmą išvažiavimą SLA. gyvenime. Tas parodė, kad mūsų organizacija žengia pirmyn, nes šis išvažiavimas sutrauks daug jaunimo ir jis turės progos susipažinti su lietuvių ir visuomenės veikėjais. Jaunieji turėdami šitokią progą dalyvauti tikroje lietuviškoje pramogoje, įgaus daugiau upo, ypatingai kuomet pamatys, kad lietuviškas elgesys yra labai gražus ir malonus.

Šis reikšmingas išvažiavimas įvyks sekmdieny, rugpjūčio 23 d., Lānden Parke, Union City, Conn. Todel visi SLA. 4-to apskričio kuopų nariai ir visi geros valios lietuvių gerai įsitęmę vietą ir laiką šio išvažiavimo ir visi išanksto ruoškės jame dalyvauti ir savo draugus bei pažįstamus pakvieskite atsilaskyti. Paremkite jaunuolių veikimą, pridudami mums daugiau noro ir energijos darbuotis visuomenės ir Susivienijimo labui ir kartu pamatykite savo akimis, kokius išvažiavimus mūsų jaunimas gali parengti.

A. K.

NEW BRITAIN, CONN.

Linksmas Jaunuolių Išvažiavimas. Liepos 26 d. SLA. 368 jaunuolių kuopa turėjo linksmą išvažiavimą (outing). Pasisamė autobusą ir visi išvažiavo visai dienai praleisti linksmam ir smagiui laikui prie gražaus ežero. Vaziuodami į autingą ir grįždami namo visi linksmi buvo, gražiai elgėsi ir visu keliu skambėjo gražios dainos.

Priėmus prie ežero beveik visi puolėsi maudytis. Vėliaus jaunos panelės pavaišino visus skaniais valgiais. Po užkandžių vėl vieni puolėsi maudytis, o kiti įsistatė valtelėmis ramū ežero paviršum. Prieš sutemą parengė gerą vakarienę ir išsirinkę gražią vietą susėdė ant žolės visi jaunuoliai ir pradėjo pasakoti pasakas ir špokus krestū ir taip linksmam laukė pažymėto laiko važiuoti namo.

SLA. 368 kuopos jaunuoliai labai patenkinti šiuo autingu ir dabar laukia dar vienos progos pasilinksinti, tai yra ketvinto apskričio jaunuolių išvažiavimo, kuris įvyks sekmdieny, rugpjūčio 23 d. Neabejoju, kad mūsų 368 kuopos jaunuoliai tinkamai pasidarys šio išvažiavimo pasisekimui ir didelis burs jaunimo vyks iš New Britaino į šį išvažiavimą.

Linksmas Jaunuolis.

IVAIRUMĖLIAI

Mokslo Auka.

Neseniai Niccoje mirė žinomas mokslininkas Dr. Sore, rentgeno spindulių žinovas ir tyrinėtojas. Tai jau nebe pirmoji rentgenologijos auka. Dr. Sore net 10 kartų buvo padaryta operacija. Jis neteko abiejų rankų ir, galų gale nemuštojęs tirti rentgeno spindulių, Sore visai žuvo.

50,000 Dolerių Už Kojos Pirštą.

Teismo nuosprendžiui, šokėjas Alberto Kellman Fereyso gavo iš Fox teatrų 50,000 dolerių. Jis susižeidė korporacijos teatre kojos pirštą ir nebegalėjo šokti taip gerai, kaip šokęs pirmiau. Tai gavo už tą pirštą 50,000 dolerių.

Kalba, Kurį Vartoja Tik Moterys.

Pietų Afrikoje gyvena nedidelė negrų tautelė, kuri vartoja tris panašias, bet skirtingas kalbas. Vieną kalbą vartoja tarpusaviui susišiojimai tik vyrai — „karu“. Kita tos kalbos tarmė yra bendra visiems tos tautelės žmonėms, o trečia kalba tik moterims. Dideliu įžaidimu laikoma ten, jeigu jaunuolis po „subrendimo šventės“ prabyla moterų kalba, arba jeigu moteris savo tarme užkalbina vyrą. Vietos moterys, nors ir supranta „karų“ kalbą, bet oficialiai „negirdi“, ką kalba vyrai.

Amerikos archeologas ir etnografas (tautų tyrinėtojas) prof. Thompson, kuris ilgą laiką tyrinėjo negrų tautesles Pietų Afrikoje, tvirtina, kad del tokio kalbos paskirstymo į vyrų ir moterų tarmes, ten nesigirdi nei šeimyninių barnių, nei šmeižų.

PRIEŽODŽIAI.

Kruvino kiekvienas baidos, pienuotą visi lažo.

Kunigas du kartus pamokslą nesako.

Kur bitinėlis, čia ir bitelės.

Kur musų nėra, ten versiai mūdų geria, o kad mes ten nueinam — tą pačią nebaiktą putrą srebiam.

Kur trumpa, ten truksta.

Kur žema tvora, ten visi gyvuliai šoka.

Kuri katė pieno nelaka?

Kuris arklys bėga, tą ir plaka.

JUOKAI

Gali Pristatkyti.

— Ką, Jonuk, nori 20 centų saldainiams?

Argi nesi tam perdidelis?

— Gerai, tėvel! Duok man 30 centų, tai aš nusipirksiu popirus.

— O —

Sutiko, Bet...

Jonas: — Žinai, Petrai, juroje yra tokių žuvų, kurios tik sėdinkomis minta.

Petras: — Gali but, bet kaip tos žuvys sėdinkų dėžutes atidaro?...

— O —

Kur Tas Kraštas Randasi?

— Ar tamstos dukrelė kalba esperantiškai?

— Puiklausiai! Atrodo, kad ji tame krašte būtų gimusi.

— O —

Tai Bent Melagist!

— Ar tiesa, kad jusų krašte niekad nelyja?

— Tiesa. Žinai, tamsta, pas mus yra penkių metų amžiaus varlių, kurios iki šiol dar neismoko plaukioti...

— O —

Jaučia Mūsų Žemiam.

Mokytojas: Baitrai, kurioj vietoj turi širdį?

Mokinys: Nežinau.

Mokytojas, padėjęs ranką ant krutinės, ties širdimi. Nagi, ar nejauti, kaip muša?

Mokinys: Kai muša, jaučiu, bet tik ne toj vietoj, o daug žemiau, iš užpakalio.

:: Variniai Ponų Profiliai ::

Rašo ANTANAS VIRBICKAS.

(Užbaigia)

Sulaikęs kvapą klausau: direktoriaus kambary kažninkokios keistos intynės, riksmas, kurių aš negaliu suprasti. Tik vieną težinau, kad ten kažinam labai negera.

Priėmė prie stalo. Atidarau stalčių. Tada... Tada iš paties velnio magų ištraukęs ją pastatyčiau prieš savo akis. Tegu ją šaukia vakarais gatvė elektrom marga. Tegu ji raitosi mano naguose... Tegu ant mano galvos krinta visas dangus su perkunijom ir išdidžiu giedrumu. Nebeleisiu jos.

Tylutėliai, kad neišgąsdinčiau kalbėsiu jai apie gyvenimą nepurviną. Apie praeitį. Apie tuos laikus, kada ajarynai žaliudavo vasarom... Gal dar bus laimė — gal susidarys jai vizijos?... Aš prižadėsiu nė vieno žodžio apie tai niekam nesakyti. Prašysiu grįžti gyveniman paprastan, nes dar nevėlu.

— Motina tavęs laukia! Ar dar tu prisimeni savo motiną?... Tuščia gatvė nuaidi skardus mano balsas. Aš kruptelėju.

Direktoriaus kambary mėlyna šviesa. Žiuri atvertęs galvą į antrą augstą. Išgirstu ten didelį trukšmą, panašų į muštynių barnius. Bematant atsirandu savo kambary.

Širdis greitai skaito mano kraujo tvinkėjimus.

Du revolverio šuviai iš mano kambario perskrenda per sieną arti lubų į direktoriaus kambarį.

Paskui aš jaučiu kaip garsiai subilda kritęs iš mano rankos revolveris.

* * *

— Kas tau atsitiko, Zina, kas? — klausiau sumišęs.

Šiuo tarpu atsakymo negavau. Ji sėdėjo mano kambary ir tankiai alsavo.

— Užrakink duris, — pasakė.

Aš atsikėliau.

Mano akys klajoja po ją visą. Sustoja ant išsiverkusių akių, ant judančių lūpų, ant besikilnojančios tankiam alsavime krutinės.

Brizgilas už sienos garsiai nusiziovauja.

Zina apriomo.

Apie atsitikimą neišdrįsau klausinėti. Laukiau, kada ji pradės pasakoti. Bet ji nepasakojo.

Aš atsimenu, kad turėjau jai daug ką pasakyti, bet dabar nieko nebeprisimenu. Aš atsimenu, kad pas mane buvo gimę geri planai, bet dabar viską užmiršau.

Ji sėdi rami. Akys žiuri kažin kur tolyn: pro mane, pro sieną, pro tą juodą naktį už sienos...

Gatvė girdžiui tankesnius ir lėtesnius žingsnius. Prašvilpauja burelis naktį baldų vaikėzų. Sušvilpia botagos. Vežikas suoliais nubildžia grindinių namo. Skuba, nes ligi pirmos valandos liko tik 10 minučių. Vienas, kitas automobilis dar nuskrenda. Paskui viskas nepaprastai klaidiai nutįsta gatvę. Sučirška švilpukas.

Aš pajuntu:

Ji prie manęs artinasi. Koketuoč ma primerkia akis, išskleidžia rankas. Šlamancio standraus šilko suknėlė vėsiai liečia mano nuleistas rankas. Juodos garbanos apgaubia mano dešinįjį petį. Aš stoviu kaip įbestas.

Dešinioji mano ranka palengva riečiasi apie jos liaunų liemenį. Kairioji pamažu kila augstyn, ir paskui jaučia juodųjų garbanų vėsumą...

Tada tu ėjai dideliu, plačiu vieškeliu. Ar tu žinojai koks to vieškelio galas? — Gale to vieškelio didelė tuštuma.

Jei tu matei savo gyvenimą tų žmonių kišenėse — eik pas juos. Tu jiems tik, ne man... Aš dažnai mačiau tave praeinant ar mėlynu taksi pravažiuojant gatvę pro mano langą girtų kompanijoj. O naktys ilgos svetimose lovose. Ach...

...Priekaištam žodžių neradau. Tylėjau. Pamažu jaučiu silpnumą. Akys ima temti. Rausvas abazuras mus audažo raudonai. Naktis slenka.

* * *

Rytuose plito raudonas pazardas. Žali gegužės beržai maudė saulėteky savo nukorusias šakas.

Mes einame Beržų gatvę. Ant tvorų raitos; du juodi šešėliai. Prieš mūsų akis didelė lanka. Lankoje jau žolė su žibancia rasa. Toliau prie geležinkelio matosi besigananti balti arkliai. Geležinkelis rėžia šią gražią lanką ir eina tolyn į rytus.

Mes pažvelgėm į miestą. Ten mums grįžti nebebuvo jokio noro, nes ten pilna visokių šlyktybių, pilna plikų, niekšišių galvų, kurios vadinasi visokiais ponais. Ten pilna biauriausių širdžių ir banknotais pripampusių piniginių.

Prieš patį saulės užtekėjimą kila maži variniai debesėliai įvairiausios pavidalų.

— Ar tu pažįsti, Zina, aną debesį, kuris taip panašus į vieną man labai matytą poną?... Debesėlis varinės spalvos iš lengvo slin-

ko. Jis turėjo plikos galvos su buku smakru ir smaila nosim pavidalą.

Zina man nieko neatšako. Jos akys įsimen-ga į debesėlį varinį.

Miestas vis lieka toliau už mūsų. Mes einam tolyn.

Sustojam. Didelis saulės rutulys išlenda kažin kur tų bėgių gale.

Du pilki šešėliai stovi tekančios saulės pazare, tolakai nuo judančio miesto. Paskui jie susiglaudžia. Iš dviejų pasidaro vienas...

Debesinis varinės spalvos profilis išsisisklaido. Dingsta. Paskui vienu didžiuli debesių išlenda kitam dangaus krašte.

MANO ŽEME I.

Kelkis, žeme! — Aušta rytas,

Tirpsta ukanos žaroje

Ir skaidriu džiaugsmu nušvitus —

Kaip mergaitė

Meilės šventėj —

Laisvė rytmečio maldoje,

Karžygių krauju skalautą

Pirmą taurę tau aukoja.

Gerki, žeme, mūsų kraują,

Kaip tavas sultis mes geriam,

Tik palik mums brangią laisvę

Del kurios mes maištą keliam,

Del kurios jauni ir seniai

Savo gyvastį ir laimę

Džiaugdamiesi atnašauja.

Neskanindink, žieduota žeme,

Užmiršimo vandenynė

Visų tų, kurie giminės

Taip laukiam prisikelmui

Žygių vainikus nupynė.

Tik apglobk jų žemą kapą

Apsodintą dievmedynu

Ir šaknis baltų lelijų,

Jam į širdį įsodintų,

Sava gyvasčia gaivinki;

Kad kiekvienas šventas žiedas

S. L. A. REIKALAI

Kur Nuvedė Ažunario-Devenio Paskola

Rašo Adv. J. P. Uvick.

(Užbaiga)

b) Kad tas ypatingai netikslus ir netinkantis žygis gerb. adv. Oliui, kuris patsai posėdy dalyvavo ir sutiko su visais nuosprendžiais ir už visus balsavo. Agitacija neturi vietos, jeigu iš jos galima tikėtis neramumą ir aštresnius užmetinėjimus sukelti, kada ramybės pagedaujama del garbės ir naudos organizacijos.

c) Kad po datyrimui neaiškumo apkaltinimo rezoliucijos darė tiktai vienokius sau tinkančius aiškinimus, vietoj aiškaus pasakymo abiejų prasmų, arba kaip ir dalis kitų bendro posėdžio narių tą rezoliuciją suprato. Nors reikia pasakyti, kad nevisi vienodai interpretuoja, idant visi nariai žinotų ir suprantančiai išvadas galėtų patys daryti.

d) Reikėjo paaiškinti, kad valdžios įstatai priverstinai padaro Tarybos narius savo pinigais atsakančius, todėl posėdis, o gal ne patsai Seimas, negali juos nuo tos atsakomybės atleisti; kad tuo kart posėdis nepadarė specialio pareikalavimo atmokėti ir numatė, kad šis atžvilgis (executive members civil liability) turės dasiekt Seimą. Kitaip negalėjo but, nes gerb. adv. Oli, ir ne vieną kitą, negaliojo kolektuoti iš Tarybos nuostolius, o čia ir žiopiausias turi suprasti apkaltinti patys iš savęs nekoklektuos.

Pastaba. Matomai apkaltintų padėtis stebėtinai keblai ir todėl negalima suprast kokiais motyvais dar mūsų prezidentas nerimauja.

e) Gerb. Prez. Gegužio akcija su savo „paaiškinimu“ ir dabar skundų prieš Sekr. Jurgeliutę, taipgi nē kiek nenaudingas SLA. Jeigu jis turėjo paaiškinimui, tai jo pareiga priduo ten ir tada, kaip jo kaltybė buvo nagrinėjama.

f) Du kartu tardyt arba kaltint už tą patį prasižengimą žiauru ir įstatų atžvilgiu nedaleidžiama.

g) Vienam kaltininkui kitą skųsti ir mėgint dalyvaut tardyme arba apkaltinime nelemas ir nedaleidžiamas sumanymas iš visų atžvilgių.

h) Kad paties Prez. akciją imant domėn kartu i. e. „paaiškinimas“ skundas prieš Sekr. ir kandidatūra į prez. vietą daleidžia primetimą, kad jis patsai politikauja: kad netiesioginiu būdu sau politiškos paramos žvejoja.

i) Kad naujais tardymais sudaro aiškia prasmę, kad bendras posėdis nemokėjo, nenorėjo, arba gal ir netiesiogiai tardė, todėl reikia naujos akcijos, naujo skundo.

Nežiurint kokių atžvilsiu mes nepaismim, SLA. kenksmingos išvados negalima išvengti. Jeigu „Naujienos“ gavo progą vien čia minimu klausimu paaukauti virš 700 colių, „Sandara“ 500, „Dirva“ 200, o „Tėvyne“ net 900 vien tų iškarpu, kurias man teko skaityti, tas patsai savaimi prirodo labai nesveiką padėtį. Suprantama, kad man būnant pačiam sukury viso dalyko, laikiau už pareigą tėmyti kas dedasi, todėl turiu išskartas.

Jeigu organizacijos veikėjai, kuriuos sutinki „karo lauke“ ka da prisaie ginti SLA., ir kurie savo sunkiai uždirbtus centus ir laiką paaukvoja specialio Seimo šaukimui, kaip tai S. Naudžius, St. Zukauskas prirodo 7-to apskrčio nepasitenkinimą, No. 158 Springfield, Illinois, kuopos rimtus pagedavimus

stato. Juk ir aklas gali matyti, kad nelemta padėtis randasi. Bet mūsų vadai laisto benzina ant ugnies ir pačių plaukai savyli. (They refuse to quit rocking the boat.)

No. 13. Cenzūros Naudojimas. „Tėvynės“ redaktorius visiems negali įtikti. Jo pareiga taip „Tėvynę“ redaguoti, kad ji būtų kuonaudingiausia SLA., o ne kaip aš arba kitas nori. Ta pareiga netaip lengva, nes matomai sunku visų išvadas pritaikinti prie „Tėvynės“ tikslų. Liki šiol aš nepatėmijau jokios veidmainystės redaktoriaus pusėje.

Jeigu ši ilgą, nepataikaujančią ir dalinai „aštrų“ straipsnį patalpys „Tėvynėje“, tai aišku kad cenzūros tikrinybėje nėra, nes aš čia nē vieną nemėginu „glostyti“, o ypatingai mūsų prezidentą.

No. 14. Kas Dabar Daryti. Jeigu bendras posėdis nuodugnai dalyką apsvairstė ir oficiališkai pasiekė nuosprendį, rodo turėtų užsibaigti. Jei su klaidingai pasiekė nuosprendį, rodo ir reikėtų laukt Seimui, nes patys savę neišsistiepsins.

Bendro posėdžio nariai jokiū būdu negalėjo pateisinti, nes Adv. Lopatto ir Bagočius už apkaltintus atstovavo ir patys nebalsavo už pateisinimą. Juk tas rodo prašalina visas kaltybės abejones. Esu girdėjęs, kad kaltinimas sako „guilty“, o advokatas sako „tylėk kvaili“ ir sušunka teismui „not guilty“. Bet niekad negirdėjau kad advokatai net du nesipriešintų apkaltinimui ir dar tardomi galėtų but nekaltais.

Nežiurint viso to, matome kad širdingų atžvilgiu buvo dalykai svarstomi: kad lietuviška brolybė buvo širdyse visų; kad buvo noras išlydėti mūsų prezidentą ir kitus ant tiek garbingai, kiek aplinkybės daleidžia aktyvaizdojo šio žiauraus ir nemalonaus nuotikio ir, tai susitinkama su nemalonumais ir primetimais del to, kad mūsų vadai nenurimsta.

Kas dabar reikia daryt? Sakytiau sėdėkit ir tylėkit, jei katurit — sakykit Seimui. O mes Tarybą privalom nežemint, bet paremti nežiurint kas joj nebutų, bendrai, ji mūs SLA. Taryba.

Ateis laikas, išsirsinksim kitus, nes nėra tokio nario, kuris nesupras, kad butų sveikiau turēt Taryboj neapkaltintus ypatus. Kas iš mūs nori politikauti, tai valio, nes mums tinkamų vadų stokuoja. Tiktai tas reikėtų daryti atvirai ir ne nupeikimu kitų, arba netiesioginiu būdu, kaip atsiminimu, kad kas ką yra dovanojęs. Ir tik tada atsiminti, kada prezidentui organizacijos riesta ir mėgint kito nelaime pasinaudoti.

Žinau, kad man daug mažiau reikėtų nesmagumų ir užmetinėjimų pergyvent, jeigu aš tyliai sėdėčiau. Bet nesulaukiant pabaigos ir matant, kad mūsų vadai mus veda gilyn į didesnius susirėmimus ir nesupratimus — jaučiuosi priverstas sušukti visa jėga SLA. pasauliui: „Štai priežastys kaltybės ir procedūra apkaltinimo. Štai priežastis neprašalinimo ir vadų nepageidaujanti, nenaudingų ir dalinai netiesingų veiksmų!“

Buvo taipgi žadėta nekuriu posėdžio narių ką panašaus priruosti, kurie gal butų daug geriau tą atlikę, bet nesulaukdamas to, pasiėmiau sau už pareigą ir siunčiu kožnam posėdžio nariui ir „Tėvynei“ nuorašą šio rašto, patardamas, kad atydziai perskaitytų, jeigu kas perstatyta klaidingai, kad padarytų tinkamas pastabas. Matoma, kad čia nemėginama pataikaut ir negalima tikėtis, kad visi pilnai sutiks, bet gal taps prisidėjimu prie naudingos pusės.

Ateitis tiktai mums parodys ar mūsų vadai rupinsis SLA. reikalais ir vengs teismų ir išlaidų, ar rupinsis apie savo atsakomybės sumažinimą, užsilakymą Taryboj, arba subudavimą agitacijos už kitus kandidatus. Meldžiu visų suprast, kad čia ne mano asmeniškias dalykas, todėl liečiamos ypotos turėtų man atleisti už palietimą jų, nes aš sąžiningai mėginu laikytis organizacijos ribose.

KITŲ KOMISIJOS NARIŲ PAREIŠKIMAI

Pilnai sutinku su adv. Uvicko išdėstytais faktais, argumentais ir išvadomis, bet prieš diskusijos paragr. 7: „Kodel laikytas bendras posėdis“, turiu patėmyti, kad Ažunario-Devenio paskolos reikalą Chicago Seimas pavedė netik Waterburio Specialei Komisijai, bet drauge ir Finansų ir Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijoms. Todėl sekant Seimo nutarimą tos Komisijos turėjo bendrai veikti. Seimo tarimas nepakeitė Konstitucijos, o panašiuose reikaluose Konstitucija aiškiai nurodo priderystes Kontrolės Komisijos. Kiti Komisijų pirmininkai, SLA. legalis patarėjas ir redaktorius dalyvavo kaip ekspertai, kas Konstitucijos yra numatyta. Todėl vienintėlis, logiškas ir teisingas būdas laikyti bendrą posėdį, kas ir buvo padaryta.

F. J. Bagočius, SLA. St., Sk. ir Ap. Kom. pirm. (Adv. Bagočiaus nuomonę skaitau savo straipsnio papildymu ir jis reikia skaityti 7-to paragr. dalimi. J. P. Uvickas.)

Virš tilpusiam rašte Adv. J. P. Uvickas pareiškė tas patyčias mintis, kurias aš turėjau ir po mano dalyvavimo SLA. Chicago Seimo Ažunario-Devenio paskolos tyrinėjimo Advokatų Komisijoj, ir po dalyvavimo SLA. Komisijų posėdy SLA. Centre, lapkričio 6 d., 1931 m., ir dabar esančias.

Sutinku su p. Uvicko išreikšta opinija.

Nadas Rastenis, SLA. St., Sk. ir Ap. K. narys.

Atydziai perskaitęs Tamstos rašytą straipsnį reikale Ažunario-Devenio paskolos SLA. Pastoviųjų Komisijų suvažiavimo nuosprendžio teisingumo ir delei suradimo kaltininkų, kurie kalbama paskola suteikt, turiu Tamstai suteikti didelę kreditą ir ištarti ačiū už toki atliktą sunkų darbą ir pasiūvestimą SLA. gerovei. Šis straipsnis pilnai atitinka tikrėnybei ir teisybei kas buvo nuveikta praėity ir kas turi but veikliama ateity del SLA. gerovės.

K. J. Mačiukas, SLA. Finansų Kom. narys. Be to, adv. J. P. Uvickas pranešė laišku ir prašo pažymėti prie šios progos, kad su šiaame rašiny išreikšta opinija sutiko Finansų Komisijos pirmininkas adv. A. Olis, Waterburio Specialei Komisijos narys p. S. Senkus ir Kontrolės Komisijos pirm. p. J. V. Griunius sutinkąs principe, tačiau nesutinkąs su kai kuriais argumentavimais.

KUOPŲ VIRŠININKŲ KAUCIJOS.

Sekantios kuopos užstatė kaucijas už savo viršininkus, bet del suvėlavimo nebuvo paskelbta su pirmuoju surašu.

Kp.: Suma: 6 Plymouth, Pa. ----- 200 17 Brockton, Mass. ----- 200

P. L. ELENA ŽILINSKAITE, So. Bostono lietuvių dainininkė dalyvaus SLA. 2-ro apskrčio išvažiavimo dainų programė. Išvažiavimas įvyks rugpjūčio 23 dieną.

23 Shenandoah, Pa. -----	900
30 Scranton, Pa. -----	700
46 Terre Haute, Ind. -----	300
124 Hartford, Conn. -----	300
136 Cleveland, Ohio -----	200
147 Girardville, Pa. -----	300
167 Joliet, Ill. -----	200
185 Indiana Harbor, Ind. -----	400
211 Mahanoy City, Pa. -----	800
241 Kulpmont, Pa. -----	200
308 Zeigler, Ill. -----	500
361 Wilkes Barre, Pa. -----	200

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

SLA. APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

SLA. 2-ro APSKRIČIO PIKNIKAS IR JO PROGRAMAS.

Piknikas įvyks rugpjūčio 23 dieną Voses Pavilione, Maynard, Mass. Prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlumos.

Prakalbų Programas. — Kalbės sekanti kalbėtojai: SLA. Prezidentas S. Gegužis iš Mahanoy City, Pa.; SLA. Sekretorė P. Jurgeliutė iš New York, N. Y.

SLA. Vice-Prez. A. Mikauskas iš Brooklyn, N. Y.

SLA. žymus veikėjas Jonas Tareila iš Waterbury, Conn.

Dainų Programas. — Dainuos šie dainininkai: Julė Mitrikaitė iš Worcester, Mass.;

Ona Levonavičiūtė iš Lynn, Mass.;

Elena Žilinskaitė iš So. Boston, Mass.;

P. Skrickis iš Worcester, Mass.;

„Mes Keturi“, tai juokdario kvartetas iš Worcester, Mass.

Muzikalis Programas. — Grajis Lietuvių Piliėčių Benas iš So. Boston, Mass. Tai turbūt dar pirmą kartą gražus Voses Pavilijonas sudrėbės nuo trenksmingų lietuviškų maršų.

Grajis J. Dirvelio orchestra iš Worcester, Mass. Tai orchestra, kurią visas jaunimas myli.

Grajis SLA. jaunųjų kuopos orchestra iš Jamaica Plain, Mass.

Grajis smuiko ir piano šatukas ir Šataitė iš Hudson, Mass.

Sporto programos. — Bus vyryų ir merginų bėgimo lenktynės ir vyryų ir merginų ežerė plaukimo lenktynės. Kiekviena sporte atsižymėję gaus pirmą ir antrą dovaną — aukso pinigais.

Voses Pavilijonas yra ant ežero kranto. Ežerė gali maudytis kurie tik nori.

Amt ežero kranto graži didelė salė jaunimui linksminintis. Apie salę plati žalia lanka sportininkams žaisti ir šonais kalneliais su žaliais medžiais susėdus pašnėkėti.

Rengėjai visus maloniai priims, pavaišins valgiais ir gėrimais.

Gavau pranešimus, jog daug svečių bus iš New York, Conn. ir kitų valstijų. SLA. 2-ro apskrčio ribose esančios visos kuopos organizuojamos.

SLA. 2-ro kuopos organizuoja po kelis busus, kuriais suvažiuos keli tukstančiai lietuvių.

Tai bus VISŲ LIETUVIŲ Mass. valstijoj susivienijimas vienoje grupėje, kurie galės žavėtis gražiausiomis dainomis ir linksma muzika.

Apskrčio valdybos ir pikniko komisijos vardu dėkoju visoms SLA. kuopoms ir svečiams energingai besirengiantiems suvažiuoti. Didžiausį malonumą turėsime bendrame buriųje susitikti ir broliškai pasipausti dešines!

Iki pasimatymo piknike!

K. J. Paulauskas, SLA. 2-ro apskr. sekr.

PRANEŠIMAS SLA. 4-to APSKRIČIO CONN. VALSTIJOS KUOPOMS IR VISIEMS NARIAMS.

Mes SLA. 4-to apskrčio jaunųjų išvažiavimo komisija pranešame, kad pirmas SLA. 4-to apskrčio jaunųjų išvažiavimas įvyks sekmdieny, rugpjūčio 23 d., 1931, Linden Parke, Union City, Conn. Prasidės 11-tą valandą ryte ir tęsis iki sutėmų.

Gerbiami Conn. valstijos ir apylinkės lietuvių, mes SLA. 4-to apskrčio jaunuliai širdingai kviečiame visus senus ir jaunus atsilankyti į šį mūsų pirmutinį jaunųjų pikniką.

Mes jaunuliai dėsimė visas pastangas, kad visus svečius gražiai priimti ir užganėdinti. Programas bus labai įvairus ir bus vienas iš puikiausių, kurio didžiumą išpildys jaunuliai.

Bus du jaunuliai juokdariai (acrobats), kurie ką tik atvažiavė iš Kalifornijos. Pamatysite kokių špous jie krės.

Dalyvaus mūsų jaunulis ir S. L. A. Antros Ekskursijos vadas, SLA. 4-to apskrčio jaunųjų pirmininkas J. Januškevičiaus Jr. Ką tik bus sugrįžęs iš Lietuvos, todėl turės daug naujo pasakoti apie Lietuvą ir kelionę. Todėl gerbiami lietuvių, nepraleiskite šios progos, išgarsite jaunulio įspūdžius, kokius parsivežė iš Lietuvos.

Bus ir daugiau kalbėtojų iš New York, Brooklyn, ir vietinių. Tikimės daug svečių iš kitų miestų, kaip tai: New York, Brooklyn, New Haven,

Waterbury, Bridgeport, Hartford, New Britain, Manchester, Stamford, Meriden ir kitų kolonijų.

Todėl gerbiami lietuvių ir lietuvaizės, nepraleiskite šios progos, dalyvaukite Conn. jaunųjų pirmutiniame piknike, paremkite mus jaunulius.

Lauksime visų atvažiuojant į mūsų pikniką. Širdingai užkviečia visus

Rengimo Komisija: S. Januškevičaitė, B. Dulbytė, A. Kvedas.

NEPAMIRŠKITE JAUNULIŲ PIRMO IŠVAŽIAVIMO.

Gerbiami broliai ir sesutės, SLA. nariai, nepamirškite rugpjūčio 23 d., š. m., skaitlingai atsilankyti į mūsų jaunųjų parengimą. Pirmą kartą SLA. istorijoj įvyksta SLA. 4-to apskrčio jaunųjų įdomus išvažiavimas, Linden Parke, Union City, Conn.

Tėvai ir motinos, jei mes mylim mūsų vaikučius, sunelius ir dukreles, tai mylėkim ir gerbikim jų prakilnius visuomenės darbus. Šiaame pirmame jaunimo parengime jei mes dalyvausime, priduosime jiems energijos tolimesniai darbai. Neabejotinai kiekvienas SLA. veikėjas žino, kad Susivienijimo ateitis daug ką priklauso nuo jaunimo. Šiandie labai yra rimtas klausimas, kad kuodaugiau sia jaunimo rašyti prie Susivienijimo. Su pagalba jaunimo didžiūnos lietuvių mylima organizacija galės gyvuoti kuoliausius metus.

Šiemet mes Susivienijime pirmą jaunųjų šventę apvaikščiiosim. Jei pirmas parengimas bus pasekmingas, tai jaunuliai nesėdės ramiai, jei jie turės ištėkliaus, tai platins agitaciją už Susivienijimą visur. Jei mūsų jaunimas gerai padirbės, tai ateinančią vasarą keliuose SLA. apskrčiuose švėsime jaunimo šventes.

Gerbiamieji, jei mes tikrai norime jaunimą auginti Susivienijime, tai privalom jų veikimą remti ne vien žodžiais, bet ir aktualiu darbu.

A. Birieta, SLA. 4-to apskr. sekr.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO.

Didelis Piknikas Su Ristynėm.

SLA. 14 kuopa, prisidedant „Dirvos“ bendrovei, sumanė surengti didžiausį šio sezono pikniką ir del geresnio užganėdinimo publikos partrauks kuogeriausius ristikus. Už tą pačią įžangą bus galima viskas matyti. Yra pakviestas visiems gerai žinomas ristikas iš Chicago J. Bancevičius, kuris yra visiems lietuviams žinomas kaip „drapiežnas dzukas“. Jis yra vienas iš seniausių lietuvių ristikų. Jis bus suporuotas su geriausiu vietiniu ristiku, kuris nėra dar nė sykio Clevelande pralaimėjęs, tai ristynės ir bus kuojdomiausios. Kadangi mes visi norėsim pamatyti ką mūsų tautietis gali ir kaip jis tą svetimtautį lauzis, tad eisim šių ristynių pamatyti.

Gerbiamieji aš užtikrinu iš anksto, kad šiaame piknike visi turėsim kuogeriausius laikus delto, kad šis pirmas ir pakutinis toks didelis piknikas rengiamas šią vasarą. Tai šiūniam ir kviečiu visus SLA. narius ir jų draugus arba pažįstamus dalyvauti šiaame dideliame piknike, nes čia pamatysit savo draugus, kurių jau nematėt ilgą laiką.

Jonas Jarus.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 352 Kp. Susirinkimo.

Sekmdieny, rugp. 2 d., Lietuvių Svetainėj atsiuvo SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas. Nors oras karštas, bet narių susirinko pusėtinai, todėl rei-

SLA. 2-ro APSKRIČIO IŠVAŽIAVIMAS įvyks sekmdieny, rugpjūčio 23 d., Voses Pavilione, Maynard, Mass. Tai bus pirmas toks milžiniškas ir iškilmingas išvažiavimas Mass. Valstijoj. Kviečiami visi Naujosios Anglijos lietuvių ruošti į šį išvažiavimą.

SLA. 4-to JAUNULIŲ APSKRIČIO išvažiavimas įvyks sekmdieny, rugpjūčio 23 d., Linden Parke, Union City, Conn. Pradžią 12 val. dieną. Bus žaistų, geri muzikantai, skanių valgių, gėrimų ir teikiama trys aukšnieš dovanos. Visi lietuvių kviečiami šiaame išvažiavime dalyvauti ir mūsų jaunulius paremti.

BUFFALO, N. Y. — SLA. 304 kuopos didelis piknikas įvyks sekmdieny, rugpjūčio 16 d., Cherry Farmoj. River Road. Pradžią 12:30 po pietų. Įžanga tik asmeniai. Bus skanių valgių ir minkštų gėrimų. Muzika taip pat bus gera ir gros lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Visi kviečiami dalyvauti šiaame šauniame SLA. 304 kuopos piknike.

DANBURY, CONN. — SLA. 306 kuopos linksmas piknikas įvyks sekmdieny, rugpjūčio 23 d., priprastoj vietoj prie Mantviel Ave. Picnic Grove. Bus gera muzika iš 6 muzikantų, griež visokius šokus ir šokėjai galės prisistokti iki sočiai. Taipgi skanių valgių ir gėrimų nestokuos. Vietinius ir apylinkės lietuvius širdingai kviečiame atsilankyti. — Rengėjai.

RACINE, WIS. — SLA. 100 kuopa ruošia svarbų pikniką rugpjūčio 23 d., Riverview Parke, prie Highway 15 ir keturių mylių į vakarus. Tuo pikniku minėsim trejopas sukaktuves: 45 metų nuo įsteigimo SLA., 30 metų nuo atsiskyrimo su kunigais ir vieny metų jubilėjų nuo išbėgimo trukmadary bolševikų. Kalbės SLA. Izdininkas adv. K. Gugis, bus dainų ir įvairių žaistų, geri muzikantai, salė nauja, parkas gražus. Kviečiame skaitlingai suvažiuoti vietinius lietuvius ir iš apylinkės miestelių. — Komitetas.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos mūsų organizacijos parengimus atsilankyti kalai svarstyta gyvai, vietomis net „pergyvai“.

Pikniko rengimo komisija išdavė raportą, kuris parodė, kad piknikas buvo blogas finansiniu žvilgsniu. Taipgi buvo priimtas raportas rengtos ekskursijos į Tashmo Parką. Ekskursija buvo daug sėkmingesnė.

Keturiems sirgusiems nariams užgirta pašelpų išmokėjimas. Skaityta laiškas nuo sveturgimio teisių gynyto Komiteto (sojuzo) laiškas priimtas ir prie nepabaigtų reikalų svarstyta kaslink prisidėjimo prie augščiaus minėto „sojuzo“. Po diskusijų nutarta nieko bendro nuturti su panašiais „sojuzaus“. Prirašyta vienas naujas narys.

F. Motuzas — koresp.

GRAND RAPIDS, MICH. Iš SLA. 60 Kp. Susirinkimo. „Margučio“ ir 60 Kp. Bendras Piknikas.

Rugp. 2 d. laikytame susirinkime narių atsilankė mažai. Pirmininkui atidarius susirinkimą skaityta protokolas ir prijmtas. Pastarais keliais mėnesiais kiekvienam susirinkime suteikiama žinia, kad vienas kp. narių apleidžia šį pasaulį. Minėtam susirinkime taipgi pirmininkas T. Aleksynas pranešė nariams, kad Julius Vaitkevičius staiga mirė širdies liga, sulaukęs 52 metų amžiaus, sekmdienio ryte, rugp. 2 d. Nuiludė liko velionio žmona, 3 dukterys ir 3 sunys. Pirmininkas paprašė dalyvaujančių narių susirinkime, kad atidutų buvusiam nariui paskutinę pagarbą atstojimu.

Išsklausius pranešimų ir įvairių komisijų raportų prieita prie veikiančios komisijos raporto, kuri raportavo, kad „Margučio“ ir 60 kp. bendras piknikas pavyko ir kp. liko pelno \$33.54.

Visi kp. reikalai buvo užbaigti trumpu laiku. Susirinkimą uždarė kp. pirmininkas T. Aleksynas 2:30 val. po pietų.

Idomus Piknikas.

Liepos 26 d., pp. Edukynų Resorte, įvyko SLA. 60 kuopos ir „Margučio“ bendras piknikas, kuris galima sakyti pavyko. Publikos gražio ir nemažas burys atsilankė. Šiame parengime dalyvavo netik vietiniai, bet buvo svečių ir iš apylinkės, kaip tai pp. Valukoniai ir pp. Kaminskai iš Muskegon, Mich. Tikėjomės ir iš tolimesnių kolonijų svečių, bet gavome pranešimą, kad dėl tų priežasčių negalėjo atvykti, t. y. J. J. Bačiūnai iš Sodus, Mich.

„Margučio“ kaip visur, taip ir pas mus, buvo gana margas ir įvairus piknikas. Pirmininkas T. Aleksynas paprašė visus į šokių salę, kur „Junior Margutis“ pagrajino armoniku, dainavo visi ir visos po vadovystę komp. A. Vanagačio.

Po tam buvo Onų kontestas, gražiausiai Onai „Junior Margutis“ suteikė dovanas. Pirmą prizą gavo Ona Šakinskienė, antrą prizą gavo Ona Raulinaičiūtė; abi po dėžę saldinių.

Trečias sekė senbernių kontestas. Gražiausiai senberniui p. A. Vanagaitis suteikė auksinį laikrodėlį, kurį laimėjo Jonas Urbanavičius. Antrą prizą laimėjo Ignas Subačius — „ice cream cone“, kurį suteikė A. Royce, „Margučio“ šoferis.

Kaip girdėti, tai publika labai pagėdavo išgirsti komp. A. Vanagaitį vieną dainuojant, t. y. solo, bet kad prie tokių aplinkybių nebuvo galima, tai aš manau, kad p. Vanagaitis pilnai sutiks su mumis atsilyginti, suteikdamas mums kitą vizitą žiemos laike, tuomet turėsim progos išgirsti vienus aristus dainuojant. Turim viltį, kad tuo kart galės ir artistas J. Olšauskas atsilankyti.

Veikiančioji komisija, kurios nariais yra p-lė Krulėkaitė, E. Matulionienė, J. Vaitkevičius ir M. Aleksynienė išsiuos kartu su pasidarbavusios surengimui pikniko, tad kartu istariu ačiū varde 60 kp. ir tiems nariams, kurie pagelbėjo komisijai tikėtus pardavinėti išankstai, ypatingai poniai Vinceičienė ir poniai Juraitienė už patarnavimą laike pikniko, taipgi K. Marčulaitukui, p. Geruliui, p. Krulikiui, J. Skystimui, p. Zokui su Narčulaičiu ir visiems darbininkams istariu ačiū, nes viskas buvo kopukiausia sutvarkyta.

SLA. 60 Kp. Korespondentė.

RACINE, WIS.

Iš SLA. 100 Kp. Veikimo. Su Puse Įstojimo Bus Pirminiam Nauji Nariai į SLA. 100 Kuopą.

Rugpjūčio 2 d., 2 val. po pietų, buvo 100 kuopos susirinkimas, Union Hall, kuriame tapo nutarta skelbti konkursą gaviui naujų narių į SLA. iki 1932 metų. Per tą laiką nauji nariai bus priimami už pusę įstojimo mokesties. Šiuomi ir kvieči visus tuos lietuvius, kurie dar neesate nariais, dabar geriausia proga prisirašyti. Prašomi visi 100 kp. nariai organizatoriui padėti tam darbe. Jei žinot lietuvių, kurie dar nepriklauso prie lietuviškų draugų, kad ir priklausę suėjus pranešti, jog galima su puse įstojimo tapti nariais ir kviešti kiekvieną lietuvių. Atveskit naujus kandidatus į susirinkimus, arba praneškite kuopos organizatoriui — visiems bus suteikta kopilniausios žinios apie SLA. Musų 100 kuopos la'komi susirinkimai syki į mėnesį, pirmą sekmadienį, 2 val. po pietų, Union Hall.

Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 dieną. Visi nariai patys ateikit ir naujų atveskit prirašimui prie SLA.

Buvo pakelta klausimas, kad nariai mokėtų po dolerį į metus kuopos reikalams. Ta sumanymą svarstyti atidėta į priemonę, gruod. mėn. busiantį susirinkimą. SLA. 100 kp. nariai nuo pat susitvėrimo kuopos dar nemokėję kuopos reikalams, bet dabar matomai kitos išeities nebus. Daug parengimų šmet ruošėm, nariai mažai kreipia domės, kurie dirba, tie per daug apsunkinti. Yra daug tokių, kurie vos syki ar du į metus tikslai į susirinkimus atneša duokles, o teises turi tas pačias. Kaip bus mokama mokestis kuopos palaikymui, tuomet nebus skriaudoms nei vienam ir nereiks daryt užmetimų, kodėl neina ir neremia kuopos parengimus. Tada kas eis — gerai, neis — ir gerai.

Svarbių Sukaktuvių Įžanginės Minėtuės.

Tam tikslui ruošiamas piknikas su programu: žaislais ir prakalbomis rugp. 23 d., 1 val. po pietų, S. Mockaus Parke. Parkas randas nuo Racino į šiaurę prie 15 kelio lygiai ketvirtį mylios vakarų link. Kalbės SLA. Pildomosios Tarybos narys — Iždininkas — Adv. K. Gugis. Bus dainų ir kitokių pamarginimų. Yra užkviesta apylinkės SLA. kuopos ir tikimės sulaukti daug svečių. Padarysim pradžia svarioms sukaktuvėms, nes šmet sukanka 45 metai kaip SLA. buvo sutvertas ir 30 metų nuo atsiskyrimo su kunigais ir vieni metai nuo išbėgimo komunistų iš S. L. A. Daug žinių mums suteiks Adv. K. Gugis, sakydamas prakalbą. Linksimo pilnai ir vietos užteks. Užkvičiame į svečius varde 100 kuopos vietos ir iš apylinkių miestelių lietuvius atvažiuoti rugp. 23 d. į pikniką.

M. Kasparaitis.

SPRINGFIELD, ILL.

SLA. 158 Kuopos Piknikas. SLA. 158 kuopa rengia didelį pikniką sekmadienį, rugpjūčio 16 dieną, visiems springfieldiečiams žinomoj vietoj — Zoo Parke. Kuopos valdyba jau darbuojasi išsiuos kartu su pikniko rengimo komisija, kad surengus didžiausį ir smagiausį pikniką.

Bus skanių užkandžių ir gerimų ir šiaip įvairių pasilinksminimų. Kiekvienas bus pilnai patenkintas kas tik atsilankys į šį mūsų parengimą. Todėl visus Springfieldo lietuvius ir lietuviškus ir taip pat iš visų apylinkių kolonijų nuoširdžiai kviečiame atsilankyti ir kartu su SLA. 158 kuopos nariais pasilinksinti. Nepamirškite vietos ir dienos — šis pažymėtas piknikas įvyks sekmadienį, rugp. 16 d., Zoo Parke. Jeigu čia minimoj dienoj lyty, tai piknikas įvyks sekamą sekmadienį. Prašomi visi tai įsitemyti ir ruošti į mūsų pikniką.

J. Latonis,

SLA. 158 kp. koresp.

GARY, IND.

SLA. 284 Kp. Piknikas. SLA. 284 kuopa iš Tolleston, Ind., rengia didelį pikniką, kuris įvyks sekmadienį, rugpjūčio 16 d., miške prie Witcomb St. ir 23-čios Ave., Gary, Ind. Prasidės 10 val. ryte ir trauksis iki vėlomos naktys.

Visiems yra žinoma, kad S. L. A. 284 kuopos piknikai būna įvairūs savo pamarginimų programu: žaislais, dainomis ir prakalbomis. Todėl ir šis piknikas bus įdomiu programu, ku visus išsiuos kartu su pikniko dovanos už jų gabumus. Taipgi saldūs gėrimai, šaltakosė, skausmą užkandžiai visiems patiks, o šokiai prie geros muzikos tešis iki vėlybos nakties.

Važiuojant gatvėmis iš rytų ar vakarų, reikia važiuoti 11-tos Ave. gatvėmis ir sustoti ant Witcomb St. (trys bliokai į rytus nuo Clark Road) ir eiti į pietus iki 23-čios Ave. Tėmykite pažymėjimus „Lietuvių Piknikas“.

Kviečiame vietinius ir apylinkės lietuvius ir lietuviškus, ypatingai SLA. narius skaitlingai atsilankyti į šį mūsų pažymėtiną pikniką, kuriuomi visi busite patenkinti ir turėsite progos smagiai pasilinksinti, su savo senais pažįstamais susitikti, pasikalbėti. Visi širdingai kviečiami atsilankyti.

Rengimo Komisija.

NEKROLOGAS

LEE PARK, PA.

A. A. Jonas Kleivinskas.

Liepos 14 dieną su šiuo pasauliu ir su savo gimine bei draugais atsiskyrė SLA. 68 kuopos narys Jonas Kleivinskas. Velionis dar nebuvo senas, turėjo 49 metus amžiaus. Mirė nuo širdies ligos. Buvo nuvežtas ligoninėn, ten išbuvęs 6 savaites jam pasidarė geriau ir apledo ligoninė. Bet jam sugrįžus į namus vėl pasidarė

Polemika ir Kritika

BAIGKITE GINČUS.

Turėtų but galas tiems vaidams tarpe SLA. 4-to apskrčio valdybos narių. Labai nesmaraga, net ir 4-tam apskrčio kenksminga, kuomet iždininkas p. A. J. Viznis vis ieško prie kabių prie 4-to apskr. jaunuolių organizatoriaus p. J. Januškevičiaus Jr. „Tėvynės“ No. 25, š. m., p. Viznis atsakydamas p. Januškevičiui nurodė, kad jaunas Januškevičius apsilenkė su teisybe. O p. Viznis atsakė „teisybe“.

Kadangi čia ginčas eina dėl \$500 paskolos, kurią apskrčio valdyba buvo nutaręs kovo 1 d. prašyti iš SLA. Pildomosios Tarybos, tad matau reikala ir aš, kaip sekretorius, tarti keletą žodžių. Aš pagėdauju, kad abi pusės kuogreičiausia susilaikytų nuo tolimesnių ginčų.

Ponas Viznis, mes visi klaidas darom, net kartais netyčiomis ir su teisybe praseina apsilenkinti. Bet kartais mes klaidas darom sužinia ir jeigu kas mums jas pastebi, mes bandom užsiginti. Norim kitus įtikrinti, kad mes neklaidingi. Mano supratimu, mes seni veikėjai turime daugiau prityrimo veikime. Jeigu pamatom, kad jau nuoliai ir daro kur nors klaidas, mes privalome jiems nusiileisti. Su laiku ir jaunuoliai gaus daugiau prityrimo.

Čia turiu mintį pareikšti, kad paskolos klausime ne p. Januškevičiaus Jr. buvo klaida, bet p. Viznio. Kam p. Vizniui reikėjo priešintis apskrčio prašomai paskolai? SLA. Pildomoj Taryboj sėdi nemaži vaikai ir šiandie atsargiai svarsto met su Finansų Komisija kokias paskolas galima iš SLA. išduoti, o kokių negalima. Kaip SLA. 4-to apskrčio iždininko p. Viznio pareiga buvo pildyti apskrčio valdybos nutarimą, o ne rašinėti skundus prieš paskolą SLA. Prezidentui.

Juokinga, kuomet p. Viznis tikrina, kad del jo neatsakymo į p. Januškevičiaus Jr. polemiką apskritį kilo meramums ir tik gavęs kelis reikalavimus (tik nepasako iš kur ir nuo ko), kad jis atsakytų ant jų „šmeižtų“, todėl priverstas buvęs atsakyti tam jaunuoliui. Čia tai p. Viznis labai nevykusi teisinasi dėl savo polemikos su jaunuoliu SLA. veikėju. Rašančiam šiuos žodžius, kaip SLA. 4-to apskrčio valdybos nariui, praseina tiek pastebėti p. Vizniui apie jo neapgalvotas kalbas ir rašinius. SLA.

blogiau, pradėjo tinti kojos ir visas ir 14 dieną liepos pasimirė.

Velionis Jonas Kleivinskas buvo amatninkas-kriaučius, išgyven Amerikoj 21 metų. Patėjo iš Suvalkijos, Mariampolės apskrčio, Sasnavos kaimo. Velionis paliko savo mylimą žmoną Juzę, tris dukteris: Stasę 20 m., Kastanciją 18 m., Marę 14 m. ir vieną sunų Antaną 16 m.; vieną seserį, kuri gyvena Anglijoj.

Velionis Jonas į SLA. 68 kuopą įstojė 7 dieną balandžio, 1918 m. Per 13 metų budamas nariu 68 kuopoj visada dirbo del SLA. ir kuopos gerovės. Du metu buvo protokolų raštininku. Todel 68 kuopa suteikė jam gyvų gėlių vainiką ir išrinko 6 narius prie karsto ir veik visą 68 kuopa dalyvavo laidotuvsė ir su daugeliu giminių ir draugų palydėjo į kapus.

Velionis Jonas Kleivinskas buvo laisvę mylintis žmogus, todėl likosi palaidotas be bažnytinų ceremonijų Plymouth korporacijos laisvuose kapuose, Wyoming, Pa. Išleis Jona, lai buna tau lengva žemelė.

Franas Kupstas, SLA. 68 kp. fin. sekr.

4-to apskrčio valdybos suvažiavime 1 dieną kovo, 1931 m., New Britain, Conn., apskrčio valdybos vienbalsiai buvo nutarta prašyti SLA. Pildomosios Tarybos paskolos 500 dol., kad atsimokėjus užvilktais skoloms organizatoriams. Adv. Lukošius sutiko atsakyti už paskolą. Rodos kas čia blogo, jei apskritys prašo paskolos. Duos bus gerai, neduos ir vėl bus gerai. Bet štai atsirado geradarys p. Viznis, kuris rašo laišką p. Gegužiui į Pildomąją Taisybę, kad 4-tam apskrčio ne duotų paskolos ir kad apskritys nereikalauja paskolos išskyrus J. Januškevičia Jr. Kur čia teisybė ir ar tai nebandyimas pakenkti SLA. 4-to apskrčio jaunuoliams organizatoriams ir visam apskrčiui?

Dabar kaslink bėgiojimo ir aikvojimo savo ir kitų apskrčio valdybos narių laiko ir emergijos, p. Viznis rašo: „Pargrįžęs J. Januškevičia Jr. iš Pildomosios Tarybos suvažiavimo bėgiojo (kur bėgiojo pas ką ir kada, nepasako) ir aikvojo savo ir kitų apskrčio valdybos narių laiką ir energiją, kad sušauktų specialį apskrčio valdybos suvažiavimą ir aikvoti apskrčio iždą, kuris ir taip yra mažas, vien tik delto, kad nušaudus A. J. Viznį.“

Čia tai p. Viznis apsilenkia su teisybe. Kiek man teko patirti, tai J. Januškevičia Jr. pargrįžęs iš Pildomosios Tarybos posėdžio niekur nebėgiojo ir neaikvojo nė savo nė kitų laiko ir energijos ir nešaukė jokio specialio suvažiavimo kad nubaudus Viznį. Suvažiavimą SLA. 4-to apskrčio valdybos sušaukiau aš, SLA. 4-to apskrčio rašt., su apskr. pirm. J. Tareilos pasitarimu į New Haven, Conn. Kaip paprastai apskritys daro kas metai, kad apkalbėjus SLA. 4-to apskr. metinį išvažiavimą, išrinkus komisijas ir darbininkus, kas ir buvo minėtam valdybos susirinkime padaryta. O ant paibaigos suvažiavimo buvo paskaitas p. Viznis, kad pasiaiskintų prieš SLA. 4-to apskrčio valdybą kam p. V. SLA. 4-to apskr. valdybos nutarimus ignoruoja ir rašinėja į Centrą, kad paskolos apskr. neduotų. Kas jam suteikė tokią teisę taip daryti? Už tai p. Viznis gavo nuo apskrčio valdybos didel. papeikimą už tokį neapgalvotą pasielgimą 4-tam apskrity. Toliaus pats Viznis bėgiojo ir rašinėjo laiškus ir aikvojo savo ir kitų apskrčio valdybos narių laiką ir energiją,

kad sušauktų specialį apskrčio valdybos suvažiavimą ir aikvoti apskrčio iždą, kuris ir taip yra mažas, vien tik delto, kad atsiekus savo tikslą 4-tam apskrity. Viznis nesiklausė nė SLA. 4-to apskrčio pirm. p. J. Tareilos, nė SLA. 4-to apskrčio rašt., saivališkai sušaukė SLA. 4-to apskrčio suvažiavimą lapkričio 30 d., 1930 m. pas J. Januškevičia, Hartford, Conn. Kaip pasirodė iš po ranka esančių dokumentų, kad p. Viznis šiame valdybos suvažiavime savo tikslo neatsiekė. Dopus Viznio sako: „SLA. 4-to apskrčio valdybos suvažiavime lapkričio 30 d., 1930 m., pas Januškevičią, nedavė tu pasekmių, kokių aš tikėjaisi delto, kad didžiūma pasirodė mano sumanymui priešingai.“ Pats p. Viznis sušaukė suvažiavimą ir savo tikslo neatsiekė. Dar dar p. A. J. Viznis vadina J. Januškevičią Jr. melagių. Tamsta p. A. J. V. gerai vartoja lietuvių kalbą ir žinai ką reiškia žmogų pavadinti melagių viešai per spaudą? Pirmas šūvis paleistas į SLA. 4-to apskrčio jaunuolius ir p. A. J. Viznis pirmutinis paleido tą šūvį, ypatingai į organizatorių J. Januškevičią Jr. Kada S. L. A. 4-to apskrčio jaunuolių organizatoriui ir veikėjui pakirs šaknis, tai žiedai patys nudžiūs ir nubyrės. Norėčiau pakartoti paties p. Viznio žodžius: Vizni, seni, jeigu nori tikrai dirbti del labo Susivienijimo, tai uirva yra gana plati, o veikėjų yra mažai, ypatingai senųjų reikaluose. Vienok jeigu manai, kad niekindamas J. Januškevičia Jr. pasidarbui del labo Susivienijimo, tai niekink, tas jam nieko nekenks ir kelio jam ne užstosi. Į kitus V. išsireikšimus domės nekreipi, tik noriu šiuomi pareikšti pagėdavimą, kad „Tėvynės“ redakcija neleistų daugiau nei vienai pusei polemizuoti SLA. organe šiais SLA. 4-to apskrčio reikalais ir tuo būdu baigtų šiuos bereikalingus ginčus.

A. Birieta, SLA. 4-to apskr. sekr.

DELEI K. DEMIKIO NUBAUDIMO.

Nors „Tėvynėje“ vieta yra orangi ir polemika gero niekam nepadaro, vienok kad jau manęs kaltinimai SLA. 35-toje kuopoje pasiekė ir spaudą, tai lai bus ir man daleista save per tą pačią spaudą apsiginti, nes jeigu užtylečiau, tai A. Grybo ir jo draugų suplanuoti manęs kaltinimai, tilpę „Tėvynės“ 25 numery, būtų „Tėvynės“ skaitytojų ir SLA. narių palaikyti už tikrą tiesą.

„Tėvynės“ 25 num. A. Grybas J. J. Nienii išbara kam p. J. J. Nienius rašo į laikraštį nepasiklausęs A. Grybo apie K. Demikio prasikaltimus ir jo nubaudimą. A. Grybas manęs reikalauja pasiteisinimo ant jo suplanuotų manęs kaltinimų. Tokis A. Grybo pasiteisinimo reikalavimas yra panašus vilko reikalavimas pasiteisinti avinėlių už sudrumstimą vaddenio. A. Grybui nepatinka, kad J. J. Nienius pavadindamas mano kaltintojus bolševikų likučiais, pasako tiesą. Nėra paslaptis, kad laike lakoniškos kovos su bolševikais 1930 metais SLA. 35 kuopoje manęs kaltintojai dabartinio SLA. 35-tos kuopos komiteto nariai, rašinėdavo, „Laisvę“ apie mane šmeižtus. Gerai prisimenu, ką pats A. Grybas yra pasakęs slaptą man persėjimą „na, jis nusieškos“, buvo aišku, kad bolševikų likučiai organizavosi mane pulti. O kiek mane A. Grybas visai į žmones yra išniekęs, tai kas jau čia ir išsikačios.

Gruodžio mėnesį, 1930 m., tapau išrinktas kuopos organizatorium ir įstojau į SLA. Konkursą. Esant organizatorium man kelias atvejais A. Grybas

pasakė: „Organizatorius turėsi didelį uždarbį už naujų narių įrašymą“. Manydavau, kad tik taip sau kalba. Negalėjau įsivaizdinti, kad tą saktų pavydo sumetimais, vienok taip buvo. Kad mane pulti, tai reikėjo faktų, na, ir A. Grybui ir jo sėbrams padėtis patarnavo. A. Grybas mane susitikęs visai imdavo įžeidinėti ir laukdavo, kad ką nors išsitarčiau, tai pasidarytų jam įrodymas, kad but iš ko padaryti ant manęs skundą. Kartą gana aštriai susikirtome. Tai vėl kuopos susirinkimuose nepasirašydavo ant naujų narių aplikacijų ir neišrašydavo daktarui užmokestį. Taip, kad už sausio mėnesio narių egzaminavimą gavau daktarui užmokestį tik kovo mėnesį ir tai griežtai pareikalavus. A. Grybas už mano griežtą reikalavimą užmokesčio daktarui ir jam patėmijimą, kad darbo neatlieka kaip sekretorius, man paliepė tylėti, nes „busi iš kuopos prašalintas“. „Apsivalėme nuo bolševikų apsisvalysime ir nuo tavęs“.

Sausio mėnesį duodu rekomendaciją, kad kuopa delei bedarbės kiek galima nupigintų 1931 metams naujų narių įrašymą; rekomendaciją pasvaršius palikta vasario mėnesį susirinkimui. Šiame susirinkime svarstant mano rekomendaciją W. Tabaras, vice pirm., mane įtarinėja sakydamas: „Jeigu nupiginsime, tai aišku, koki biznį organizatorius padarys“. Šitą įtarinėją J. Ruzgis, pirmininkas, nesulaikė, nē nepatėmijo W. Tabarui nurodinti mane įžeidinėjus. Taip pat pirmininkas visai prie manęs laike susirinkimo kabinėjosi. Po susirinkimo pirmininkas mane ėmė visai pulti kam įrašinėju narius dar iš jų visų pinigų negaves. Pasakiau, kad tokiu būdu daugiau narių įrašė, o su gavimu pinigų iš narių tai yra jau mano vieno reikalas — kuopa iš to neturės skriaudos. Vienok pirmininko negalėjau tokiu paaiškinimu užganėdinti — jis rado SLA. Konstitucijos la'žymą, nesisikaitymą su kuopos komitetu.

Vasario mėnesį nupiginsimas naujiems nariams įsirašymo tapo priimtas, tas A. Grybui ir W. Tabarui netiko. Su džiaugsmu įrašinėju naujus narius jau su nupigintu įstojimu. Kovo mėnesį A. Grybas ateina į susirinkimą susiorganizavęs ir nupiginsimą atmeta pirmininko dekretu, nes pirm. pareiškė, kad nupiginsimas esąs priešingas SLA. konstitucijai. Bandyčiau diskutuoti ir stovėti už palaikymą nupiginsimo, pirm.

ninkas man balsą atima. Paklausiau kas bus su tais nariais, kuriuos jau įrašiau su nupigintu įstojimu, nieko į paklausimą neatsakė. Tame pačiame susirinkime A. Grybas argumentavo sakydamas: „Kaip buvo brangus įsirašymas, tai organizatorius įrašė 7 naujus narius, o kaip nupiginsimą įsirašymas, tai tik vieną“. Tai vėl, „Nemanykite, organizatorius į Lietuvą nevažiuos“. Šitokis A. Grybo manęs pajaukimas, jau pas narius sukelė ką nors blogo apie mane ir tą pajutau, kada išėjau po susirinkimo naujų narių prirašyti.

Balandžio mėnesį jau A. Grybas buvo sugalvojęs ką padaryti su nupigintu naujų narių prirašymu — pareikalavo iš manęs, kad atlyginčiau tuos pinigus, kurie buvo nuleisti trims nariams. Paaiškinau, kad neturiu reikalo atlyginti, nes dariau kas buvo kuopos nutarta, o jeigu kuopa mori tą nupiginsimą išgauti, tai gali pareikalauti kada tie nariai ateis mokesčių mokėti. A. Grybas tai išgirdęs, šoko ir turėdamas W. Tabarą pirmsėdžiu, rėkė kiek norėjo, visai neleidžiant kuopai apsvartyti; iždininkas taip pat puolė sakdamas, kad organizatorius kuopą

nuskriaudė ant \$15.50, nes daktaro bila tiek nebuvo. Negalėjęs nė mano aiškinimai, kad yra už mane kaučia uždėta. Matyt buvo A. Grybui faktų gana, kad mane apkaltinti.

Kaipo konkurso dalyvis, delei kuopoje keliamų manęs A. Grybo ir kitų SLA. 35-tos kuopos komiteto narių puolimų, daugiau negalėjau naujų narių prirašinėti, nes jau vis apie mane kas neaiškus buvo viešai per kelis susirinkimus pats kuopos komitetas skleidė, taigi kas duos tokiam organizatoriui pinigų už naujai įstojančius narius. Be to, dar ir du nauji organizatoriai buvo darinkta. Reiškia „likučiai“ nusidžiaugė, kad konkursas likosi suneigtas ir K. Demikis tos „riebios“ užmokesties nedasidirs.

Gegužės 3 d. užėinu vėlokai į susirinkimą, buvau SLA. 68 kuopoje SLA. 7-to apskrčio reikalais. Įėjęs klausau, kad susirinkimas ką teisia, sužinau, kad mane teisia. Klausai toliaus procedūros. Man pasirodžius susirinkime jau ir manęs užklausiama pasiteisinti. Paklausiu, kodėl nebuvo atlikta tyrinėjimas, kodėl nebuvo duota žinoti, kad bus mano prasiškaltimas negrinėjama. A. Grybas paaiškina, sakydamas: „Tu mumi čia tvarkos negali nurodinti, nes ją žinome“. Vartė A. Grybas SLA. Konstituciją galas nuo galo ir skaitė vis prasiškaltimus sakydamas: „Mes už jų kaučią uždedame, o jis į kitas kuopas narius prirašinėja“. Čia gaunu balsą, bet mano pasiaiškinimas A. Grybui netinka ir jis visame įtūžime surinka: „Jeigu nenustosi, tai mes tave iš kuopos prašalinsime“. Bausmę balsuoja viešai, rankų pakėlimu, balsuoja visi 7 mano skundėjai, kas iš narių nori patėmyti, kad nesilaikoma SLA. Konstitucijos, tam kujis į stalą balsą atima. A. Grybas ir likučiai pergals triumfo bausmę dikluoja.

Dalykas atsidurė SLA. Pildomosios Tarybos rankose ir M. A. Raginskas liepos 5 dieną dalyką nagrinėjo iš naujo ir A. Grybas su draugais buvo priversti skaitytis su SLA. Konstitucija. Nors neravosi, pyko, užsigynė, bet buvo priversti už savas klaidas atsakyti. Balsavime 8 balsavo kad nekaltas, o keturi, visi iš likučių, laikėsi kad nubautsi.

Dabar bus aišku „Tėvynės“ skaitytojams ir SLA. nariams mano kaltė. Kiek šis nesmagumas padarė SLA. 35 kuopai blogo, gal kiekvienas suprasti. Kiek sukelė neapykantos taip pat aišku.

Kaip pamislinti, tai reikia proasaras juoktis iš tokio žaislo ir kad būtų sukelęs kokis jaunąs žmogus tiek nesmagumų, tai būtų atleistina — nepritęs. Bet dabar, A. Grybas senas žmogus sako „nubaudėm tėviškai“. Prasta tėvo širdis! Greičiau A. Grybas iš mano kvaršinio sau džiaugsmą ir užsigandėtinumą turite. A. Grybas ir jo draugai, ar jų nematote, kad Susivienijime tiek daug tokio kilnaus darbo yra, tiek daug jis reikalauja pasišventimo ir jėgų, kad kiek nors tą mūsų lietuvių svetimų suvaržytą tautą pakėlus. Šitas visas nesmagumas SLA. 35 kuopoje neturėjo visai įvykti. Ką padarysi, kad pavydas, neapykanta neturi ribų. Seneli, atsimink, kad šitas įvykis neatsiejo ant mano sveikatos nepalikęs žymės, kaip morale, taip materiale man padarė skriaudą ir tai jau ne pirmas kartas, seneli, mane kvaršini — jau del tavęs kartą SLA. apleidau ir maniau daugiau neprigulėti. Ta syk greisai su pajauka: „K. Demikį iš SLA. išėdžiau“, gal ir dabar manai išsėti. Seneli, klysti, darai juokus iš mano jausmų, nekaltai mane kaltindamas, bet nelaimėsi. Dabar SLA. neapleisiu.

K. Demikis.

Išplatinimas Šiltinės Bakterijų

Rašo V. S. Jokubynas.

Vargiai kas norėtų greitai įtikėti, kad žmonės budami normaliais ir sveikais galėtų kitus užkrėsti šiltine, kuri tai liga, kaip jau skaitytojams žinoma, yra limpanči ir pavojinga. O vienok taip yra. Šita tiesa susekta visai neseniai, tik šių metų pradžioje, kuomet daktarai patyrė ir įsitikino, kad šiltikrųjų yra žmonės, kurie šiltine turi nėra niekad sirgę, savyje turi šiltinės bakterijas ir prie progos jomis užkrėčia kitus.

Pirmutinis atsitikimas tai parodė šių metų pavasario mėnesiuose, kuomet David Jackson, veddamas žmoną Charlottą Wilmot iš Bronx, N. Y., surengė vestuvių puotą, kurioje dalyvavo apie 100 svečių. Puotai pasibaigus ir svečiams išsiskirčius, už dienos kitos pradėjo ateiti žinios iš Connecticut, Massachusetts, Rhode Island ir Vermont valstijų nuo buvusių vestuvėse svečių ir giminių, kad tai vienas, tai kitas iš vestuvėse dalyvavusių susirgo šiltine. Pagaliau už savaitės laiko susirgo šiltine ir pati jaunamartė, kuri po keturių parų sirgimo numirė; palaidota ją nuotakos parėduso. Kiek vėliau iš susirgusių numirė jos teta Swathel ir jos sesuo, jaunavedžio pusbrolis ir dar pora iš svetimųjų, gi apie 50 kitų buvusių svečių, atsidūrė ligonbučiuose.

Pasklidus žinioms greitai įsikio valstijos Sveikatos Prižiūros departamentas, kuris ėmė tyrinėti priežastį ir netrukus susekė, kad buvusieji vestuvėse svečiai užsikrėtė šiltinės bakterijomis valgydami salotas, nes likusiose nuo valgių salotose tikrai atrasta šiltinės bakterijos. Bet jokių būdu nesidavė susekti, iš kur ir kokių būdu tos bakterijos salotose atsirado. Tyrinėta viskas, egzaminuota net žmonės, kurie salotas augino, skynė, pardavė ir atvežė į namus, bet viskas tas nedavė pasekmių. Analizuota indai, kuriuose jos valgiui gaminta, visi joms sunaudoti priedai ir pridėti gardumynai, bet ir čia priežasties nesusėkta, ir galiausiai valdininkai jau manė pertraukti savo darbą, kaip ne pasekmingą.

Gyvas Bakterijų Inkubatorius.

Galimas vienam daktarui atėjo mintin, kad reikia dar patyrinti tą ypatą, kuri salotas priruošė valgiui. Netrukus pasaukta ją. Buvo tai sena moteris, 71 metų amžiaus, Marė Mallon. Ir neapsiriktą. Ją egzaminuojant, jos rankų pirštų panagėse atrasta šiltinės bakterijos. Ji papasakojo kaip nusiplovus švariai rankas, taisė salotas su didžiausia atdara, bet niekad nemanė, kad jos rankų panagėse galėtų gludėti koks nors pavojus žmonių sveikatai ir gyvybei. Klausama papasakojo, kad ji šito amžiaus susilaukus, dar niekad nesirgo jokia liga, tik maža budama turėjo lengvą smegenų uždegimą, nuo kurio nieko nenukentėjo. Suaugus ir į metus atėjus ji prasimokino valgių gaminimo ir iki šiol iš to gyvena kaip virėja ir valgių gamintoja.

Dabar jau buvo aišku iš kur ir kokių būdu salotose atsirado šiltinės bakterijos, kurios keletą žmonių nuvarė į kapus, kitus ir ligonbučius. Tyrinėjant gyvais likusius vestuvių dalyvius, dar patirta, kad sunkiau ar lengviau sirgo šiltine visi tie, kurie valgė salotų, tik tie nesirgo, kurie po salotinių valgių užsigerė alkoholinių gėrimų (punch); kurie šitų gėrimų neragavo, tie visi sirgo, kiti ir numirė. Pati M. Mallon, kuri salotas priruošė, irgi jų valgė,

ir nors alkoholinių gėrimų neragavo, tačiau jai nieko nekenkė, kaip lygiai jai nekenkia joks valgis, kurį sau pasigamina.

Viską tą patyrus, valdininkai ėmėsi patyrinti pačios Mallon praeitį. Pagal jos nurodymus, teirautasi visose tose šeimynose ir įstaigose, kur ji dirbo kaip virėja ir pasirodė, kad visur yra buvę susirgimai šiltine, ir iš sirgusių, kaip ir paprastai, vieni pasveiko, kiti numirė. Tai daug kenkė ir pačios Mallon užsiėmimui, nes negalėjo darbe pabuti ilgesniam laikui, kadangi šiltinei apsirėškus, namai valdininkų budavo uždarami ir ji turėjo ieškotis darbo kitur, o susiradus darbą, netrukus ir ten apsirėšė šiltine, ir vėl tas pats.

„Kur Ėjo, Ten Sėjo.“

Niekas negali pasakyti kiek namų ji užkrėtė šiltine, kadangi ji dažnai kilnojosi. Išsėkusi šiltinės epidemiją, Oyster Bay, Long Island ir kitose Sands Point aplinkėse, ji išsidangino į Dark Harbor, Me., kur vienoje šeimynoje gavo virėjos vietą ir ten tuojau susirgo šiltine septyni šeimynos nariai; kiek viso šiltine tada ten žmonių sirgo, nežinia, nes valdininkai suskaitė 28 susirgimus, daugiau jų neregistravo.

Ji buvo paimta į North Brother salą (New Yorke) trims metams, kad ten iš jos puslės išpumpavus šiltinės bakterijas, bet netrukus iš ten paliosuota, paliekant Sveikatos Departamento priežiūroje, bet po kelių dienų sulaužė savo prižadus, nes pristojė kaip virėja vienoje privatiškoje sanatorijoje, ir ten tuojau apsirėšė šiltine. Dabar ji nusigandus, pabėgo iš vietos ir pasidavė kaip ligonė į Sloan ligonbutį, o po dviejų dienų ir iš ligonbučio pabėgo, bet tapo susekta ir areštuota. Dabar ji atiduota į Bakteriologų laboratoriją kaip darbininkė prie kilnojimo ir dëllojimo mikrobu. Dabar ji yra žinoma kaip „Marė Šiltinė“ (Typhoid Mary) ir „Šiltinės bakterijų gyvas inkubatorius“. Pastarasis vardas jai priskirtas todėl, kad ji lyg kokia mašina, dirbanti minimas bakterijas, jas skleidžia visur, kur ji tik apsisotja. Kol Sveikatos Departamento ją įtikino esant nešiotoja ir platinėja bakterijų pavojingosios ligos, ji netik apie tai nemanė, bet ir absoliutiškai nežinojo, kad yra kokios tai limpančios ligos, kurių bakterijas gali kas pernešti nuo ligonių, ant sveikamųjų. Net vedama prie supratimo apie tai, ji ilgai spyrėsi ir tam tikėt nenorėjo, pamatuodama savo teisumą tuomi, kad šiltine ji niekad nesirgo, dabar neserga ir todėl iš kur galėjo pas ją rasti šitos ligos perai, kuriais ji kitus galėtų užkrėsti.

Daktarai galiausiai įtikino, kad bakterijos pas ją yra apsigyvenę puslės kamarėlėje, galbut nuo kudiųkystės ir jos kraujo sandėliai užtekintai su jomis apsirpate, kad jai pačiai nieko nekenkia.

Yra Tokių ir Daugiau.

Marė Mallon buvo pirmutinė žmogysta, kuri savo pavojingumą išsklėdė aikštėn didelę slaptybę. Pirmiausia niekas nemanė, kad sveikas žmogus galėtų kitus užkrėsti kokia bent limpančia liga. Dabar taip netikėtam dalykui paaiškėjus, Sveikatos Departamento New Yorko valstijoje suskato ieškoti daugiau tokių „bakterijų inkubatorių“, arba limpančių ligų perų nešiotojų. Ir tas nebuvo be pasekmių. Iki šiol visoje valstijoje tokių „inkubatorių“ surasta 257 ypatos, daugiausiai mote-

riškos lyties, platinančios limpančias ligas, kaip difteriją, influenzą ir kitokias, bet daugiausiai šiltinę. Kaip moteris jos šias ligas pasekmingiausiai užkrėčia daugiausiai per valgių, kurį gamina nuogomis rankomis ir skalbinius, labiausiai abrusus ir nosines skepetaites, kuriuos irgi nuogomis rankomis išvalo. Tokių „inkubatorių“ vyriškos lyties yra mažas nuosimtis, kadangi prie valgių gaminimo kaip ir prie skalbinių plovimo vyriškių dirba labai maža.

Visi New Yorko valstijoje suregistuoti bakterijų platinotojai, daktarai, buvo visai egzaminuoti. Kad jie savyje turi limpančių ligų bakterijas, daktarams lengva pažinti, tačiau kaip tas bakterijas iš jų išimti, iki šiol nesurandama būdo. Egzaminuojant šitas pavojingas žmogystas patirta vien, kad jos yra sveikos dabar, tik kudiųkystėje turėję kokią ligą, kuriai draugavo augšta temperatūra, nuo kurios užsiveisė bakterijos apsigyveno ar plaučių, ar kepenų, ar puslės kamarėlės, ir dabar iš ten jas išimti negalima. Laikui bėgant gal bus išrasti vaistai ar kitoki būdai bakterijų išėmimui. Bakterių apsigyvenimas žmogaus organizme laike kokios ligos paeina nuo netikuso gydymo: neatsakanti vaistai, neišpil. dymas daktaro nurodymų ir pergreitas pakilimas, ligai kiek palengvėjus.

Turint visą šitą mintyję, kiekvienam bus aišku kodėl umai praplinta vienos ar kitos limpančios ligos epidemija.

Bakterijos Nebijo Drėgnos Karščio.

Kai kam rodytis, kad bakterijos negali patekti sveiko žmogaus organizman per valgių, kuris verdamas ar kepas; juk yra tuli produktai (ypač kiaušienos mėsa) tik tam ir verdama, kad sunaikintų joje esančias bakterijas. Bet reikia atsiminti, kad bakterijų yra silpnųjų ir gana stiprių. Silpnasias užmuša virimas ar kepimas, gi stipresnės užmuša tik sausas karštis, kaip saulės spindulių, karšto prosio ir tt. Užtai bakterijų nėra tuose kraštuose, kur klimatas yra giedras ir saušai karštas pav. smiltynuose, nes ten jas naikina saulės karštis. Drėgnos karščio stipriosios bakterijos nebijo. Tam pavyzdžiui gali but čia paduodamas, visai nesenas atsitikimas.

Hanfgord, Cal., baptistų kongregacija suruošė vakarienę, kurioje dalyvavo ar pusantro šimto svečių ir į antrą dieną didesnė jų pusė susirgo šiltine: tyrinėjant pasirodė, kad šita liga užkrėtė virėja (kurios vardas neskelbiamas), kuri irgi yra „inkubatorius“ šiltinės bakterijų. Toliau tyrinėjant daktarai patyrė, kad nuo virėjos bakterijos iš svečių perėjo per „Ispaniškus spagetus“, kurių likučiuose bakterijos surast. Persitikrinimui ar bakterijos negalėjo sumykt spagetus, daktarai bakterijomis apibėrė puodo briaunas, pripildė jų spagetais ir išvirė, o sekantį dieną įstatė pečiun kept, įstatė tris F. termometrus: vieną paviršiuje, antrą viduryje ir trečią pačiame dugne. Iškepęs spagetus, termometrai rodė: viršutinis 181, apatinis 118, o vidurinis tik 82 laipsniu karščio. Perpiovus keptąjį paviršius pasėkė: paviršium bakterijų buvo labai mažai, dugne kiek daugiau, gi per vidurį, kur termometras rodė žemiausią temperatūrą (82 laipsniai), t. t. bakterijų buvo neskaitomi milijardai.

Tas parodo, kad drėgnas karštis nors ir prie augštos temperatūros bakterijas kiek apsuntoja, tačiau galutiniai jų nesunaikina. Apie žemesnės temperatūros drėgną karštį platesnių paaiškinimų nereikia.

Tuštėja Aukso Kasyklos

Jau kelinti metai pastebime įvairių prekių atpigimo tendenciją. Ši tendencija reiškiasi visose kraštuose. Ji turi dvi priežastis. Pirmiausia nepaprastai išaugusi gamyba užverčia rinkas ir daro didelę konkurenciją. Tačiau ekonomistai pastebi ir kitą atpigimo priežastį. Tai aukso ir auksu paremtų pinigų pabrangimas.

Kaip paskutiniiais laikais smarkiai atpigę sidabras del jo nepaprastai gausių kasyklų, ypač Meksikoje, taip pamažu vis brangsta auksas, nes dauguma jo senų kasyklų išsisėmė, o naujų sunku rasti. Todel yra tam tikro susirupinimo, kad gali prasidėti savotiškas aukso badas, kuris gali neigiamai paveikti ir tarptautinę prekybą. Štai ką apie aukso kasyklas pasakoja aukso produkcijos ir rinkų žinovai:

Aukso kasyklų turtai visame pasaulyje, išskyrus tik pietų Afriką, 1912 metais, aukso buvo daugiausia iškasta. Jo vertė pasiekė rekordinio skaičiaus, butent, 97 milijonai svarų sterlingų. Karo metu ir po karo vis mažiau ir mažiau aukso randama. Apskaičiuojama, jog pereinamais metais iškasta tik apie 45 milijonus svarų sterlingų. Šio kiekio didesnė pusė buvo gauta pietų Afrikoje. Bet manoma, kad ir pietų Afrikos ištekliai yra apriboti, kad jie daugiau aukso nebeduos.

Tiesa, didžiuliuose SSSR plotuose vietomis taip pat randama aukso. Jo iškasimas SSSR yra gana žymus. Be kito ko tą parodo ir visa eilė didelių aukso transportų iš SSSR į Vokietiją, kurie ėjo iki paskutinių dienų. Bet kol kas neteko gir-

dėti, kad SSSR žemėse būtų rasta nepaprastai gausių aukso turtų.

Geologų tyrimais ir spėjimais naujų aukso kasyklų reikia ieškoti Naujojo Gvinėjos ir Panamoje. Kaip žinome, Naujojo Gvinėjos, dabar valdomoje anglų, pats pavadinimas Gold Coast (Aukso Krantas), rodo, jog čia esama aukso. Tik klimato sąlygos kol kas čia neleidžia auksui kasyklų plačiai išplėsti, nors darbas pradėtas jau šio XX-to amžiaus pradžioje. Pereitais metais čia iškasta aukso už 928,161 sv. sterlingų. 15 metų geologinių tyrinėjimų Aukso Krante rado dvi aukso formacijas. Kai kur čia auksas buvo kasamas jau per 30 metų. Tačiau del darbo ir techninių sunkumų kai kurios kasyklos neapsimokėjo ir turėjo užsidaryti. Aukso kasimo bendrovės (Gold Mining Companies) vis neturėjo pakankamai kapitalo darbams išplėsti. Dabar čia pritraukiamas amerikoniškas kapitalas. Technikos patobulinimų dėka pigėja darbininkų. Todel Aukso Krante laukiama didesnės produkcijos. Taip pat ir Panamoje tikimasi daug aukso rasti.

Tačiau, apskritai, dabar nesitikima netikėtai surasti nepaprastai gausių aukso kasyklų. Todel ir aukso atpigimo nenumatoma. Taip pat netikima, kad pavyktų ir ekonomiškai apsimokėti aukso pagaminimo laboratorijose iš kitų pigesnių medžiagų. Išvada iš to yra viena: branginkime auksą, branginkime auksu paremtą pinigą, t. y. bukimę taupūs.

Ekonomistas.

(„L. U.“)

Medaus Naudingumas

Jau iš senų laikų yra žinoma, kad lietuviai vartojo medų visokiuose dideliuose pokyliuose. Iš medaus jie darydavo visokių priemonių ir midų. Todel iš senų laikų lietuviai yra žinomi kaip stiprūs ir galingi.

Amerikiečių medus nėra tiek daug vartojamas delto, kad visuomenė nežino tikrai jo gerumo. Amerikos lietuviai taipgi pamiršo apie medaus gerumą. Tik nekurios šeimynos vartoja daugiau kaip vaistą nuo nekurčių ligų.

Tikrėnybėje, medų turėtų vartoti kiekvienoje šeimynoje, nes medus ne vien geras vaistas, bet jis dar geresnis apsaugotojas nuo ligų. Tyras bičių medus, turi savyje daug žmogaus kūną atbudavojančių medžiagų. Medaus valgymas mūsų laikais Amerikoje yra labai mažas. Iš dalies tam kalti patys bitininkai. Bus daug bitininkų, kurie šitą straipsnelį skaitys, bet del kokios priežasties senesni bitininkai nesistengia populiarizuoti medų ir bitininkystę ir visai mažai rūpinasi supažindinti visuomenę su stebėtiniais to bičių išdirbinio privalumais. Teguva tad man čia leista kelis žodžius medaus reikalu pasakyti.

Verta pažymėjimo, kad juo kurios tautos gyvena senovėje arčiau gamtos, tuo daugiau iškepęs spagetus, termometrai rodė: viršutinis 181, apatinis 118, o vidurinis tik 82 laipsniu karščio. Perpiovus keptąjį paviršius pasėkė: paviršium bakterijų buvo labai mažai, dugne kiek daugiau, gi per vidurį, kur termometras rodė žemiausią temperatūrą (82 laipsniai), t. t. bakterijų buvo neskaitomi milijardai.

Štai kaip chemija išskiria medaus sudėtis. Turime valgyti, jei norime gyventi, augti, judėti, dirbti, mastyti ir tt. Mineralinių kumų meduje buna lipeperatūros drėgną karštį platesnių paaiškinimų nereikia.

Fosforas palaiko žmogaus organizmo svarbiausias dalis, kaip antai: kaulus, smagenis ir tt. Todel, mažai turintiems fosforo, ar nebut praktingiau, vietoje rijimo pigulkių, padirbtų vaistinėse, valgyti dažnai natūralių medų.

Kalkės stiprina kaulus, geležis daugina kraują. Tad ir mažiausiai, vietoje geležies lašų, gali naudoti kuno sustiprinimui medų. Ir dar štai ką mažakraujai atsiminkit: juosvame meduje (iš grikių, šilų ir tt.), yra daugiau geležies, kaip geltoname (imtame iš liepų, gėlių) meduje.

Be paminėtų svarbiųjų medaus sudėties dalių yra dar jame ir kitokių sudėčių. Meduje dar esama skruzdžių rūgšties (formic acid). Jos medum įeina ne iš geltonio puselės, bet iš bitės organizmo. Toji skruzdinė rūgštis saugoja medų nuo gedimo ir daro atgaivinančią įtakę žmogaus organizme. Skruzdine rūgštimi, kurios yra meduje ir bičių gylyje, gydoma reumatizmo liga. Buvo atsitikimų, kad reumatizmo sergančiai patys išsigydė, versdami bites gili per kelis mėnesius ir paliestas reumatizmo vietas. Iš pasakytų išeina, kad ir medaus valgymas, kuriame yra skruzdžių rūgštis, turi palengvinti reumatizmo skausmus.

Vandens meduje yra 20% jo sunkumo. Tame vandenyje dar atrandama: obuolių, citrinų, o kai kada ir vyno rūgščių; randama bent kiek eterinių aliejų, duodančių medui ypatingą kvapną; randama žiedų riebumų bei dažų, gale dar randame gyvų bei negyvų grybelių arba medaus mielėlių.

Reikia pažymėti, kad medus gerų laukų, sąsaksim, turtingų fosforu, geležimi, turi tų drugių daugiau, negu nuo laukų neįdirbtų, bei vargingų savo prigimtimi.

Mūsų laikais visur, o ypač Amerikoje, bijoti užsinuodyti

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

NEW YORK CITY METROPOLIS.

Bowling Green — žalioji Dauba gale Broadway, tai miesto seniausia aikštė. Jos istorija eina iki tų laikų, kuomet holandiečiai atkeliavo į Manhattan salą 1626 m. ir išbudavo fortą Amsterdam ant tos vietos, kur dabar stovi muitinė. Ant žalos vejos priešais fortą buvo kareivių mokymosi vieta. Šimtą suvirš metų vėliau, 1732 m., kuomet Britanija čion vyravo, tas plotas buvo išnuomotas čion gyvenantiems britams. 1766 m. pastatė Anglijos karaliaus Jurgio III stovylą ir aikštė tapo aptvarta geležine tvora.

Liepos 9 d., 1776 m., po iškalusymui nepriklausomybės akto, išsiluosavimui iš po Britanijos jungo, minios susirinkę aikštėn nuplėšė stovylą nuo akmeninio pedestalu ir pavalkiojo gatvėmis. Pasirodė, kad stovylos viduje buvo stora švino siena, iš kurios galima nemaža kulkų padaryti, tad stovyla buvo išsiųsta į Litchfield, Conn., tenai sutarpyta ir padirbta 42,000 kulkų. Patriotai sakydavo, kad 400 britų krito nuo jų karaliaus stovylos, paverstos į kitoki pavidalą. Aikštės tvora, kuri buvo padaryta įvairiais arnametais, karalių karuoms ir tt., tą naktį buvo nulupta ir išnešiota po gatves.

Custom House — muitinė. Šis namas stovi prie žalosios Daubos, gal but vienas iš didžiausių ir puikiausių muitinių namų visam pasauly. Planai padirbti Cass Gilberto, kainavo pastatymas \$4,500,000. Specialiai išpuoštas motyvais, imtais iš Jungtinių Valstijų komercijos.

Trejbės Bažnyčia stovi prie Broadway ties pat visame pasauly garsiausiu Wallstrytu. Pirmasai budinkas buvo pabudavotas 1697 m., bet 1776 m. sudėgė, kuomet siautė didelis gaisras žemutinėje miesto dalyje, sunaikindamas apie 500 būdinkų. Buvo atstatyta nauja medinė bažnyčia, bet vėliau tapo nugriauta ir 1846 m. pastatyta murinė didelė bažnyčia, kuri ir po šiai dienai stovi. Bažnyčia gražios gotiškos architektūros, su grojančiais varpais bokštuose. Naujų Metų laukiančių žmonių tukstantinės minios susirenka aplink bažnyčią ir laukia kada Trejbės Bažnyčios bokštuose varpai pareikš naujai gimusį metą.

Wall Street. Šios gatvės vardas žinomas visame pasauly, nes čia yra visas finansinis centras, tai yra šalies turto sankrova, turtuolių tvirtovė. Daugelis atkeliavusių New Yorkan žmonių žingeidauja pamatyti Wall Street, manydami, kad tenai galima pasaulio stebuklus išvysti. Tuo tarpu vos trejetas neilgų kvartalų nuo Broadway rytų link, siaura gatvė abipusiai apstatyta neaugštais namais, vadinamais įvairiais varda. Bankai išlaukine savo išvaizda jokių stebuklų praeiviui nerodo.

Wall Street gavo vardą nuo to, kad tenai įsakymu gubernatoriaus Peter Stuyvesant 1653 m. buvo pabudavota tvirta siena pradedant nuo upės iš rytų pusės, už kurios būtų galima pasislėpus atremti prieš besilaužantį į miestą. Bet ta siena atitarnavo savo laiką ir jau pora šimtų metų kaip jos čionai nėra ir pasiliko tik jos vardas.

City Hall Park — Miesto Rotušės Daržas. Tai yra miesto valdžios oficialis centras, geriau vietos gyventojams suprantamas kaip Tommamy Hall, kur demokratų politinės partijos Amerikoje visa jėga slepiasi. Čion randasi kabinetai miesto majoro, policijos komisieriaus, miesto maršalo, prokuroro ir čion esti oficialiai priimami įvairių svetimų šalių diplomatai ir šiaip žymūs svečiai. Žodžiu, visas politinis miesto centras, kur miesto valdyba laiko savo posėdžius.

Šioje aikštėje be miesto rotušės dar stovi teismo rumai ir generalis paštas. Įdomiausias kurinis, tai fontanas, pašvęsta Angelica Crane atminčiai. Čia pastatyta stovyla perstatanti piliečių dorumą — jaunuolis laiko kardą kaip ženkla įstatymų ir bausmės už prasižengimus ir eina per visas gyvenimo piktas pagundas, simbolizuotas sirenomis iš Graikų mytologijos. Stovyla, sakoma, viena iš didžiausių kokia yra iškalta iš vieno šmoto akmens. Prie šios aikštės skersai Broadway garsusis Woolworth budinkas, apie kurį jau anksčiau esu rašęs.

Siaurėn pusėn prie šios aikštės stovi milžiniško didumo, puikios architektūros Municipal Building — Miesto Namas trisdešimt keturių aukštų, nuo gatvės turi 539 pėdų augščio. Bokštas, kuris prasideda nuo 23-čio aukšto yra 210 pėdų augščio. Turi 651,000 kryžiavų pėdų ruimo. Pastatymas šito namo miestui kainavo \$10,000,000. Čion laikomi viso miesto nuosavybių ir vandens tiekimo rekordai. Visas namas užimtas valdininkų raštinėmis.

medumi, butų kvaila baimė. Nes tukstančių metų praktika parodo, kad medus žmogui yra naudingas.

Šviežiai išimtas medus reikia laikyti vėsioj vietoj. Medui su kietėjus, galima jisai užlaikyti negendančiu daugelį metų. (Paimta iš įvairių knygų).

L. A. K.

Adomaitis Nebuvo Šaulių Atstovu

Gerb. „Tėv.“ Redakcija:—

Del pasklidusių žinių, kad Juozas Adomaitis važinėjo Amerikoje praeitais metais kaip Šaulių Sąjungos atstovas, arba kaip Šaulių spaudos atgery laukų, sąsaksim, turtingų fosforu, geležimi, turi tų drugių daugiau, negu nuo laukų neįdirbtų, bei vargingų savo prigimtimi.

Mūsų laikais visur, o ypač Amerikoje, bijoti užsinuodyti

Sąjungos atstovas ir delto už jo žygius Amerikoje Šaulių Sąjunga neatsako.

Prašau šį mano laišką patalpinti jusų laikraštyje.

Reiškiu gilius pagarbus
Inž. A. Grauogkas,
L. S. S. Centro Valdybos
vice pirmininkas.

BRANGIAUSIOS KOJOS.

Garsi Paryžiaus šokėja ir artistė Mistinguett, nežiurint savo 60 metų amžiaus, turi labai gražias kojas. Jos kojos esančios gražiausios Prancuzijoje. Ar ji tikrai turi gražiausias kojas, sunku pasakyti, bet kad jos kojos Prancuzijoje yra brangiausios, nėra abejonės.

Prieš keletą metų Mistinguett apdraudė savo gražias kojas vienoj anglų bendrovė maž 3 milijonų litų sumai. Kita prancuzų artistė, nenusileisnėra net šaulys ir jisai neturėdavo jokių Šaulių Sąjungos Centro įgaliojimų, nebuvo Šaulių

Broliams Amerikiečiams

Išvažiudamas iš Š. A. Jungtinių Valstijų po trijų mėnesių kelionės per lietuvių kolonijas, Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Komiteto Pirmininkas prof. M. Biržiška balandžio 24 d. savo atsiveikimo laišku yra padėkojęs Amerikos lietuvių visuomenei, jos dvasiškajai, spaudai, organizacijoms ir visiems, kurie jį palaikė.

Šis Pirmininko laiškas ir jo pranešimai, amerikiečių spauda ir šiaip jau visa, ką esame patyrę apie jo darbus Amerikoje, įtikino mus, kad mūsų žygis buvo tikslus, reikalingas, tad ir gerai nusisekęs. Dabar mes tvirtai tikime, jog užsimezgę Vilniui Vaduoti Sąjungos santikiai su Amerikos lietuvių nebeutrūks, jog abiejų pusių palaikomi ir stiprinami, vis daugiau reikės bendroje mūsų kovoje, kad Vilniaus ir Suvalkų Seinų kraštai vėl sugrįžtų Nepriklausomajai Lietuvai.

Kad tie santikiai nebūtų palaidi, jie turi nuolat stiprėti, glaudžiai susibūrint visiems, kam tik Vilniaus kovos reikalai yra ypatingai brangūs. Tad dėkodami už gražų mūsų Pirmininko priėmimą Amerikos lietuvių visuomenei, mūsų valdžios atstovams, taip pat palikiusiems jį Amerikos ukrainiečiams, baltarusiams ir kilusiems iš Lietuvos žydams, tos progos pasigavę, kviečiame visus broliai amerikiečiai, kad nieko netrukėtų imty visose kolonijose steigti Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius.

Sąjungos įstatus ir instrukcijas siunčiame daugelio mums žinomų jūsų veikėjų adresu; mielai pasiūsiame ir bent kam, kas į mus tuo reikalu kreipsis.

Kaunas, Daukanto g. 3.
Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Komitetas:
Vice pirm. — Dr. J. Purickis,
Izdininkas — Dir. K. Lapinas.
Nariai:

Inž. B. Sližys,
Kan. J. Tumas,
Prof. Z. Žemaitis.
Sekretor. — A. Bendoravičius.

AMERIKIEČIŲ AUKOS V. V. S-GAI.

Nors Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Komiteto pirmininkui prof. M. Biržiškai keliaujant per Jungtines Valstijas daug kur reikalaute reikalauja, kad jis rinkytų V. V. S-gai aukų, bet jis, griežtai vykdindamas Centro Komiteto nusistatymą, niekur — jokiose prakalbėse, jokiuose susirinkimuose ar šiaip kur — aukų nei rinko nei prašė. Vis dėlto vienai kiti amerikiečiai užsirašydami „Musų Vilnių“, pridedavo dar vieną kitą dolerį, kai kur susirinkimo išlaidoms padengti sumedavo rengėjams per daug, kai kas dargi ir pačiam prof. Biržiškai įspausdavo „kelionė“. Prof. Biržiška jokių pinigų sau neprisiėmė, vė visus 408 dolerius 98 centus paskyrė V. V. S-gai, ir jų davėjas dar Amerikoje pakvitavo ir š. m. gegužės mėn. 7 d. įteikė V. V. S. g. izdininkui. Toji suma kaip tik papildė nuostolį, kurį V. V. S. g. gavo paleidus amerikiečiams „Musų Vilnių“ viečio 2 dolerių už 1½ dol. metams. Dėkodamas už gautuosius pinigus, V. V. S. C. K. čia juos dar kartą pakvituoja.

1. P. Žarskienė, Brooklyn, N. Y. 1,-
2. Amerik. Liet. Pilieč. Klubas, Bayonne, N. J. 10,-
3. Nežinomasis Kearny N. J. 10,-
4. Liet. Draug. Taryba, Baltimore, Md. 25,-
5. Liet. Muzik. Nam. B-vė, Philadelphia, Pa. 5,50
6. V. Vitukinas, New Britain, Conn. 10,-
7. Kun. Pr. Juras, Lawrence, Mass. 10,-
8. Kunigas Virmauskas, Boston, Mass. 10,-
9. Liet. R. K. Fed. surengt. susir., Boston, Mass. 25,-
10. Kunig. C. A. Vasy, Worcester, Mass. 25,-
11. Vl. Rimša, Worcester, Mass. 5,-
12. Mart. Veiveris, North Graft, Mass. 1,-
13. Kunig. Augus. Petratis, Worcester, Mass. 23,-
14. Liet. R. K. Fed. surengt. susir., Chicago, Ill. 49,58
15. „Naujien.“ surengtas susir., Chicago, Ill. 50,-
16. V. Insodienė, Chicago, Ill. nar. mok. už 1931 m. 12,50
17. Petras Insoda, Chicago, Ill. nar. mok. už 1931 m. 12,50

18. V. Insodienė, Chicago, Ill. 5,-
19. Petras Insoda, Chicago, Ill. 10,-
20. Sv. Mykol. par. susirinkimas, Chicago, Ill. 9,73
21. A. Račkus, Chicago, Ill. 5,-
22. A. Račkus, Chicago, Ill. 20,-
23. Dr. A. L. Davidonis, avan. už V. V. S. leidinius, Chicago, Ill. 8,-

24. V. Vaišvilienė, Cicero, Ill. 2,80
25. Susirinkimas Racine, Wis. 11,90
26. Dievo Apveiz. par. susirink. Chicago, Ill. 14,26
27. Susirinkimas Cleveland, Ohio 11,71
28. „Ukrainieč.“, Youngstown, Ohio 15,-
29. „Lietuviai“, Youngstown, Ohio 10,-
30. K. M. Kulšavas, Youngstown, Ohio 10,-

Viso 408 dol. 98 ct.

K. Lapinas, V. V. S. C. K-to izdininkas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

WATERBURY, CONN.

Mirė Bankieriaus Kažamėko Sunus.

Waterburio ir apylinkės lietuviams gerai pažįstamo SLA nario ir bankieriaus p. K. C. Kažamėko sunus Kazys E. Kažamėkas mirė liepos 26 d., palikdamas dideliame nuoliudime savo seną sunegalėjusį tėvą ir matutę ir visus gimines ir draugus. Velionis Kazys buvo dar jaunas vaikas, rodos 27 metų amžiaus, baigęs augštesnius mokslus ir malonus inteligentiškas vyras. Jis dabar buvo vice prezidentu Kažamėkas ir Ko. banko Waterbury ir vedė to banko reikalus.

Velionis pabaigęs vidurinių mokslo savo gimtiniam mieste lankė Villanova kolegiją ir New Yorko universitetą, kuriame gavo „Bachelor of Science“ laipsnį. Jis taipgi studijavo jurisprudenciją metus laiko Northwestern universitete ir New Yorko universitete taipgi metus laiko.

Labai gaila jauno inteligentiško lietuvių, bet piktoji mirtis to nepaisė. Išplėjęs iš gyvenimo vos pradedantį gyventi žmogų ir tiek.

Velionis palaidotas iš tėvo namų, Union City, Conn., Kalvarijos kapinėse, Waterbury. Laidotas su bažnytinėmis apeigomis Waterburio lietuvių parapijos klebonui kun. Valantiejui aptarnaujant laidotuvių apeigas. Reikia pažymėti, kad laidotuvis buvo iškilmingos ir skaitlingos, kokias retas kuris susilaukia. Mat velionio tėvelis p. Kažamėkas plačiai pažįstamas šioje visoje apylinkėje, tad ir susilaukė didelio savo draugų ir pažįstamų atjautimo šioje liudnoje jo gyvenimo valandėje.

Mirusiam jaunuoliui lai buna lengva šalčio žemėlė, o pasilikusiai Kažamėkų šeimai ir visiems velionio giminėms giliausia užuojauta šiūmi reikiama.

SLA. 11 Kp. Narys

SCRANTON, PA.

Išėjo „Tautos Balsas“.

Pirmą rugpjūčio jau išėjo iš spaudos mėnesinis laikraštis, leidžiamas Lietuvių Tautinės Katalikų Parapijos Scranton, Pa., 1743 North Sumner Ave. Turinys: Lietuvių Tautos Himnas, „Įžanginis žodis“, kuriame nurodoma laikraščio leidimo tikslas. Straipsnyje „Lietuvių Tautinės Kat. Bažnyčios Tikėjimo Ipažinimas“, išdėstoma šios bažnyčios „eredo“. Str. „Kuo skiriasi Tautinė Bažnyčia nuo Rymiškosios Bažnyčios“, nurodomi pagrindiniai skirtumai tarp tų bažnyčių. Str. „Ko siekia ir kokią turi naudą išnaudotojai lietuvių tautos“ ir kiti religinio pobūdžio straipsniai. Plačiai nusakoma, kokios priežastys privertė organizuoti tautinę bažnyčią. Str. „Bažnyčia ir lietuvių tauta“, aiškina lietuvių tautos dvasios religinę kryptį santykiuose su kitų tautų šia ypatybe. Str. „Kryžiaus karai“, iškeliama aiškėnų tų karų pasekmės, kryžiuočių skriaudos lietuvių tautai ir popeičių rolė. Straipsnis dar nebaigtas. Kronikoj trumpai aprašomas Scranton parapijos veikimas, pranešama, kad jau išėjo iš spaudos iš lotynų kalbos verstas lietuviškas mišiolas

— 100 egzempliorių ir pabrėžiama, kad kai kuriose tautiškos bažnyčiose pamaldos tebe laikomos lotyniškai, pagal kunikų pasiaiškinimus todėl, kad ne buvo iki šiol lietuviško mišiolio. Dabar tokiomis pasiaiškinimais vietos nebus, nes tos bažnyčios galės įsigyti lietuvišką mišiolą, kuris, esą, gražiai atspausdintas. Yra dvi charakteringos karikatūros iš kunigų ir vienuolių gyvenimo. Yra ir Scranton Tautinės Bažnyčios paveikslai — iš vidaus ir iš oro. Viršelių puošia vytiš. Imponuojantis bažnyčios ženklas su lozingu: „Kova, Šviesa, Tiesa“.

Prenumerata metams — pusantro dolerio. Šitoks laikraštis nebrangus. Tenka palinkėti laikraščio kodaugiausia skaitytojų turėti, nes kiekvienas geras laikraštis yra sveikintis, nes apsirėišimas tautiniam kultūriniam gyvenime, o šis laikraštis — „Tautos Balsas“, tikrai sudaro gražų indėlį lietuviškame išeivijos gyvenime.

Domas Aušrunas.

CLEVELAND, OHIO.

Pasaulinė Y. M. C. A. Konferencija.

Rugp. 4 iki 9 d. įvyksta viso pasaulio Young Men's Christian Association, arba Jaunų Krikščionių Vyrų Asociacijos konferencija. Į šią milžinišką seimą, kuris laikomas Public Auditorium, suvažiuo delegatai iš Europos, Azijos, Afrikos, Australijos ir Pietinės Amerikos. Ir visas Clevelando miestas yra pilnas įvairiais žmonėmis. Lenkija ir turi savo atstovus, tik Lietuva, kokiui tai nelaimingu būdu, nėra reprezentuojama.

Gal nevisiems yra žinoma, kas toji Y. M. C. A. yra ir ką ji veikia tarpe žmonių. Y. M. C. A. turi sau už tikslą lavinti jaunuomenę kune, prote ir siekliai. Y. M. C. A. nariai tik, kad žmogus jei jis bus lavintas savo kune, jis bus sveikas ir tinkamas bile darbą atlikti. Tokiu būdu jie turi įvedę visoki sportą, lygiai jauniems, kaip ir seniems. Apart kuo lavinimo jie turi įsteigę kursus per kuriuos jie lavina žmogaus protą, kad jis galėtų racionaliai mąstyti apie bile ką, kad jis suprastų gyvenimą visapusiškai ir iš jo darytų bendrą išvadą. Pagaliau Y. M. C. A. nariai lavina žmogaus sielą. Jie lavina ją krikščionišku būdu, mokindami narius supraci ir įvertinti moralę žmogaus gyvenime. Tokiais reikalais Y. M. C. A. pradėjo savo darbą pirmomis tvėrimosi dienomis ir dabar tą patį daro. Ir dabar Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose jos skyriai randasi kiekvienoje miesto ir miestelyje, ir ją žmonės, be skirtumo rasės ir religijos remia ir priklauso prie jos. Garbinga organizacija, kuri turi milijonus narių ne vien Amerikoje, bet visose pasaulio tautose.

Šis dvidešimtas pasaulinis Y. M. C. A. suvažiavimas yra be galeimui svarbus visiems, nes jame bus nutarta dabarties opūs klausimai. Pavyzdžiui klausimas: ar reikia remti karą ir ginklavimą armijų; ar galima pagerinti dabartinį ekonominį krizį ir kaip sustiprinti darbininkų klausimą, kad darbininkai būtų neišnaudoti; ar yra reikalingas sutvarkyti gimdiną ir divorsus; ar reikia pažeisti niekurie nustatymai religijoje ir tt.

IVAIRENYBĖS

CHEMINIS KARAS.

Anglų spauda deda vieno iš įjymiausių Amerikos chemikų prof. Parsono pareiškimą apie tariamas cheminio karo baisynebes. Profesorius nuomone, kalbos apie mirties spindulius, kurie busi pavaruoti ateinančiame kare, ir cheminio karo baisynebes yra smarkiai perdėtos ir be didelio pagrindo. Bendrai, pasaulio chemikai niekur nedaro specialių bandymų surasti naujų dujų rūšių ir apie karą negalvoja. Nuo didžiojo karo jokių naujų didesnių atradimų, kurie galėtų pabaisinti cheminį karą, nepadaryta. Pasak profesorius, cheminis karas toli gražu nėra baisiausia karo forma, priešingai, jis yra humaniškausias. Tai įrodo faktai. Karui baigiantis, 30% kare nukentėjusių nukentėjo nuo dujų, bet nuo dujų iš jų mirė tik 2%. Visi kiti pasveiko. Dujos nė vienam kareiviui neapūšė nei rankų, nei išbadė akių, nei nesunaikino plaučių. Nukentėjusių nuo dujų tarpe susirgimų džiūva buvo tiek pat, kiek ir nenukentėjusių tarpe. Statistika rodo, kad nukentėjusių tarpe susirgimų buvo net mažiau. Nėra daugiau pavojaus sunaikinti miestus dujinėmis atakomis, kaip atakomis galinga sprogstama medžiaga. Ir viena ir antra gali būti padaryta, jei ataka yra išplėtotai užtektinai dideliu mastu. Bet, kad dideli miestai galėtų būti nušluoti nuo žemės paviršiaus, yra neįsivaizduotina. Daug lengviau apsaugoti nuo dujų atakų, kaip nuo atakų sprogstama medžiaga. Žmonės, kurie turi dujines kaukes, yra palyginti saugumoj. Butų milžiniškas darbas aprūpinti tokį Londoną kaukėmis, bet tai įvykdomas dalykas. Dujos ateinančiame kare bus ypatingai svarbios kliudant operacijas iš prieš pusės. Mat, galima nušlakstyti tam tikrą žemės plotą muštardinėmis dujomis, ir niekas per tą plotą kelias savaites negalės pereiti, kadangi tos dujos labai lengvai garuoja. Taigi, svarbiausias muštardinųjų dujų tikslas bus padaryti tam tikrus plotus neprieinamus. Jos privers kareivius apiešti tuos plotus, bet daug kareivių neužmuš.

LAIVAI VAIDUOKLIAI.

Yra pasakojama apie sutinkamus jūrose laivus be jokio gyvybės ženklo, bet taip plaukiančius, tarytum juos valdytų geras ir gudrus ranka. Jurininkai tokie vaizduokliai laivai yra ypač pagarsėję. Šiaurinėj Atlanto vandenyno daly dažnai matomas rudens naktimis didžiulis deges laivas. Jurininkai, pamatę tą degantį vaizduoklį, plaukiantį pro šalį, yra įsitikinę, kad jų laivui gresias rimtas pavojus. Kitą kartą laivai mato naktį nepažįstamą laivą, plaukiantį greta jų, bet prašvitus niekur nebūna matyt net žymės naktinio laivo: jis dingsta prieš ausant.

Pasitaiko jūrose rasti laivus be žmonių. Viskas laive būna tvarkoj, jokių nusikaltimo žymių nematyti, bet žmonės kažkur dingę. Štai neseniai jūroje buvo rastas pats sau klaidžiojęs prancūzų laivas. Jame buvo pavyzdginga tvarka. Val-

gomajam buvo padėti ant stalo švieži pusryčiai ir degė žvakės, tačiau jame nebuvo gyvos dujos. Ligšiol atlikti tyrinėjimai, kur dingio to laivo įgula, nedavė jokių vaisių, nes niekas neatsisaukia. 1872 m. gruodžio 13 d. į Gibraltaro uostą buvo atgabentas laivas be įgulos, rastas vidury Atlanto vandenyno. Jo vežtos prekės — aliejus ir degtinė — buvo nelieptos, bet kur dingio jo įgula — ilgai paliko neišaiškinta.

Šio laivo, vardu „Mary Celeste“, paslaptis yra išaiškinta tik neseniai. Butent, jo kapitoną nužudė jurininkai ir, bijodami bausmės, pabėgę, palikę laivą plaukiojti jūrose.

VYRO „DVASIA“.

Vakary Vokietijoje yra paprotys mirusiam žmogui dėti pinigų graban.

Paliai miestą Belgiją, Visenbūrge, mirė vienos moters vyras. Našlė iš didelio skausmo pamiršo įdėti graban pinigų.

Atsiminė tik tada, kai vyras jau buvo palaidotas. Nabagė, verkdamą prie kapo, prašė savo vyro dovanoti jai šitą apsišleidimą. Vieną kartą, kaip ji taip verkė, išgirdo kažkoks žulkėlis ir nutarė vargšę našlę išnaudoti. Jis pasislėpė netoli kapo medy ir, kaip našlė paprastu laiku atvyko aplankyti vyro kapą, apgavikas nuduodamas vyro balsą pareikalavo, kad našlė atneštų kuogreičiausią ir padėtų ant kapo 500 markų (apie 1,200 litų). Moteriškė įtikėjo, nuėjo namo, atnešė reikalaujamą sumą ir padėjo ant kapo. Vos tik ji truputį atsitolino, kaip pamatė vyrą, kurs iššokęs iš medžio pagrībė pinigus ir nelindo kaban, o leidosi bėgti. Čia ji pamatė, kad tai ne jos velionis vyras, bet kažkoks nepažįstamas. Ji pakėlė trukšmą, bet buvo per vėlu: apgavikas su pinigais dingio.

Nors vokiečiai giriasi savo apsišvietimu, bet pasirodo, kad ir šviesioj Vokietijoje yra tokių tamsuolių, kokių ir Lietuvoj sunku rasti.

CELULOZES SUKAKTUVES.

Šį mėnesį suėjo 70 metų, kaip vokiečių pramonininkas V. Heidenheims gavo patentą masinei medžio celulozės gaminti. Medžio celulozės išradimas yra vienas iš reikšmingiausių pereinimo šimtmecio išradimų. Iš medžio celulozės gaminamas pigus popieris ir ši aplinkybė labai atpigino knygas bei laikraščius. Išradus celulozė, knyga pasidarė prieinamesnė plačioms masėms. Be to, paskutiniai laikais iš medžio celulozės išmoka gaminti dirbtiną šilką ir kitokius daiktus.

METALAS BRANGESNIS UŽ PLATINĄ.

Cinko rudos kasyklose dažnai randami brangaus metalo — indiumo pėdsakai. Šis metalas yra labai brangus, 10 kartų brangesnis už platiną, nes jo gamyba labai sunki. Gauti vienam kilogramui indiumo reikia perdirbti keletą vagonų žaliavos. Paskutiniaisiais laikais indiumo išdirbama kiek daugiau elektro techniniu būdu. Šis metalas naudojamas kvarcinių termometrų gaminiui, kuriais matuojama temperatūra virš 1,000 laipsnių. Indium yra šviesus, minkštas, už cinką lengvesnis metalas; tirpsta degtuko ugnį, tai yra jau prie 150 laipsnių karščio.

IR SENOVĖJ ŽMONĖS MOKĖJO IŠNAUDOTI ŽEMES TURTUS.

Tolimame Sibire, Altajaus kalnuose, rastos gyvojo sidabro gyslos. Rusų darbininkai, raudamai žemes, užtiko tuose kalnuose labai senų kasyklų pėdsakus. Į tą vietą buvo pasiųsta rusų archeologų komisi-

ja, kuri ištyrė, kad ten tikrai būta kasyklų. Mokslininkai rado vičią tinklą dar gerai užsilikusį požeminių šachtų.

Kokios tautos žmonės tas kasyklas išrausė, dar neišaiškinta, o gal ir nebus išaiškinta.

AUSTRALIJOJ NEBUS BEDARBIŲ.

Kaip kituose kraštuose, taip ir Australijoje paskutiniaisiais sunkaus ekonominio krizio metais atsirado nemažas bedarbių skaičius. Tuoj tarpu tame krašte jaučiamas didesnis aukso trūkumas, negu anksčiau. Nedarbui ir aukso trūkumui pašalinti iškilo gudrus sumanymas. Ateity bedarbiai bus panaudoti, kaip aukso ieškotojai. Tuo būdu ir nedarbas išnyks, ir aukso produkcija padidės.

Bedarbius — aukso ieškotojus Australijos vyriausybė aprūpins visais reikalingais įrankiais ir kiekvienai grupei duos po vieną palydovą-specialistą. Netrukus po plačios Australijos laukus pasipilds didžiulė naujų aukso ieškotojų armija.

— Gėda tam tėvui bei motinai, kurių dukters ir sunai nemoka lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukters bei sunus apsirūpinti rytojumi.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijoniačio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijoniačio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškių Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinys (Pr. Mašiot)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinio Istorija	\$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klimo)	\$1.25
Geometrijos Uždavinys	\$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$2.00

Mokyklėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės:

V I E N Y B Ė

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

T Ė M Y K I T Ė !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veiklas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina — \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“

Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND moutis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Tel. Newtown 4464

ANT. J. VALANTIEJUS,

Laisniasis Graborius ir

Balsamotojas.

Apdauoda visose šakose.

Notary Public.

54-41 — 72-nd Street,

(4 Lexington Ave.) arti

Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Lietuvos Bondsų

Savininkai gaus augščiausią marketo kainą pinigais. Del informacijų rašykite Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

VIETINĖS ŽINIOS

JAUNUOLIS PATENKINTAS LIETUVA.

SLA. Antrosios Ekspedijos vadas ir Ildo Globėjas p. J. Januškevičius Jr. šiomis dienomis rašo „Tėvynės“ redakcijai iš Lietuvos ir tarpe kita prašė sekamai:

Belkiant Lietuvą įgijau kuo puikiausius įspūdžius. Radau ir mačiau Lietuvą, ko nesitikėjau regėti savo gyvenime. Lietuvos gražumas tiesiog stebina mane: tyras, vėsus, sveikas Lietuvos oras atgaivino mane fiziškai ir dvasiškai — tiesiog jaučiuosi kitam pasaulyje. Žmonės, nors vargingai gyvena, bet linksmi ir mandagiai, tas man begalo patinka ir stebina mane.

Dabartiniu laiku, kiek tenka girdėti, nėra jokių bedarbių Lietuvoje. Čia gyventi turint pinigų labai pigu. Algas čia moka nedideles sumas, tačiau Amerikoje uždirbantais žmonėmis. Ypatingai ant ukių darbininkai dirba už 2 ar 3 litus į dieną.

Oras ligi šiol buvo vis šaltas. Liepos mėnesio pradžioje buvo dar net šalnų. Rugiai šiemet išrodo gana prastai ir todėl duona beabejonės bus brangi. Bet lietaus Lietuvoje nestinga, kartais lyja ištisą savaitę be jokio perstojo.

Lietuvoje dar yra nemaža vilkų. Tenka pastebėti žinias, kad kaimuose vilkai papliauja netik gyvulius, bet ir žmones. Tulas laikas atgal man parvykus pas giminaites į kaimą, čia vilkas užpuolė 13 metų berniuką beuogaujantį miške ir su draskė mirtinai. Netaip jau smagu buvo ir man gyventi šio kaimo, kur tokie atsitikimai pasitaiko. Ypatingai šakių apskritį atsirado daug vilkų, kurie net dienos metu užpuola ir papliauja ukininkų gyvulius. Kad apsaugojus žmones ir ukininkų gyvulius, valdžia paskyrė dovanų 50 litų už kiekvieną užmuštą vilką.

Lietuvoje pasitaiko ir labai liudnų žmonių tamsybės išdavų. Liepos mėnesį Alytaus apskrityje ukininkas susilaukė sunaus, kuris budamas vos dvieju savaičių amžiaus pradėjo kelti savo galvutę nuo pagalvės. Tėvai pastebėję tokį savo sunaus nepaprastą stiprumą, susisaukė kaimynus ir pradėjo tartis kas čia galėtų būti. Visų pripažinta, kad tame kūdikyje randasi „pikta dvasia“ ir kol dar vaikas mažas reikia jį užmušti. „Pikta dvasia“, kilnusi kūdikio galvutę, tapo pasmaugta rožančium, bet kartu pasmaugtas ir mažutis.

Lietuvoje yra giliai įsiaknėjęs paprotys kuopikčiausiai atkeršinti savo priešiui. Del šios priežasties dažnai kyla kruvinos muštynės, ypatinai tuo pasižymi jaunimas. Štai Vaikuvskių kaimo įvyko gegužinė. Į vakarą kai kuriems vyrukas pasigėręs, jie kersino savo priešams pirmiausiai kumštis naudodami, vėliau vienas pasigriebė peilį ir parsimetęs savo priešą subadė krutinę net dešimtis kartų. Pagaliau peilio gelažtė už šonkaulių užlūžo krutinėje ir ten pasiliko. Sužeistasis nugalėtas ligoninė. Tokie ir tam panašūs atsitikimai temdo amerikiečių gražius įspūdžius Lietuvoje.

Kauno miestas smarkiai statosi ir turi puikių namų ir gražių įstaigų. Laisvės Alėja yra labai graži gatvė, liepomis nusodinta. Žodžiu sakant, Lietuva yra graži ir įdomus kraštas, bet daugelis jos žmonių skurdžiai ir vargingai gyvena.

Apie savo patirtus įspūdžius Lietuvoje ir apie mano apsilankymą Vilniun, pilnai ir plačiai aprašysiu „Tėvynėje“ sugrįžęs Amerikon. O tuo tarpu vi-

siems ir visoms siunčiu sveikinimus ir linkėjimus iš gražios savo tėvųjų gimtinės.

J. Januškevičia Jr.

BAČIUNAI IŠVYKO LIETUVON.

Vasarinio kurorto, Sodus, Mich., savininkai ir SLA. nariai ponai Bačiunai rugpjūčio 7 d. laivu „Europa“, išvyko Lietuvon porai mėnesių atostogų. Savo graži automobiliu ponai Bačiunai atvyko New Yorkan ir čia paliko automobilių iki grįžti iš Lietuvos.

Rugpjūčio 6 d. ponai Bačiunai lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje. Reikia pažymėti, kad ponai Bačiunienė jau antrą kartą vyksta aplankyti Lietuvą, rodos 1924 m. buvo nuvykęs Lietuvon. Tuo tarpu p. Bačiunas Lietuvos kaip ir nematęs, nes budamas mažyčiu kudukiu — ant motinos rankų tapo atvežtas Amerikon ir nuo to laiko Lietuvon nebuvo nuvykęs. Todel p. Bačiunui bus įdomu pamatyti pirmą kartą savo gimtinę kraštą.

Linkėtina ponams Bačiunams laimingos kelionės ir smagiai, linksmai praleisti atostogas savo gimtinėje vėl laimingai sugrįžti Amerikon.

GRĮŽO IŠ LIETUVOS DR. MARGERIS.

Rugpjūčio 7 d. lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje chigagietis Dr. Al. Margeris, kuris kaipo SLA. narys buvo išvykęs Lietuvon su SLA. Antrąją Ekspediciją. Dr. Margeris grįžo iš Lietuvos rugp. 6 d. ir antrąjį jaus aplankė „Tėvynės“ redakciją ir kai kurias kitas lietuvių įstaigas vakare išsiskubino į Chicago.

Pripuolamai pasikalbėjus su Dr. Margeriu apie jo įspūdžius iš kelionės Lietuvon, reikia pasakyti, kad Daktaras labai patenkintas savo kelione ir džiaugiasi Lietuvą aplankęs. Įspūdžiai iš Lietuvos kuogeriausi. Tai pirmas amerikietis mums teko sutikti, kuris taip patenkintas Lietuva. Anot Dr. Margerio, visame Lietuvos gyvenime padaryta milžiniška pažanga. Joks bedarbės Lietuvoje niekas neįsivaizduoja, ukininkai net negali gauti darbininkų ukio darbams. Ypatingai Daktarui patikus kultūrinę Lietuvos žmonių pažangą. Esą mažiausiam miestelyje rasi tris, keturis knygynus, kurie gerai verčiasi knygų prekyba. Lietuvos žmonės perka ir skaito knygas ir kitokią literatūrą. Esą net neįtikinamai atgal į dvasiškai suskurusį materializmą panirusį Amerikos gyvenimą. Nors girdisi Lietuvoje žmones nusiskundžiant gyvenimo sunkumais, tačiau žmonės linksmi ir nesimato aiškios priežasties tiems nusiskundimams.

Imant politinio Lietuvos gyvenimo pusę, tai iš nepažįstamų žmonių sunku kas nors iškvosti. Bet aiškiai patirta, kad beprincipiai žmonės patenkinti šiandien Lietuvoje padėtimi — esą turime gerą tvarką. Bet idėjiniai žmonės aiškiai ir griežtai nusistatę už demokratines santvarkos gražinimą. Veik visa inteligentija nusistatę prieš šiandienę valdžios formą. Dvasiškijos vadovaujama minia nusistatę prieš valdžią vien dėlto, kam persekiojama dvasiškija. Aiškios ir pastovios politinės ideologijos ši dvasiškijos vadovaujama minia neturi — kalba taip, kaip dvasiškijos įsakytą kalbėti. Žemesnioji valdininkija taip pat nepatenkinta valdžia kam mažas algas valdininkams moka. Patarnavimas valdžios įstaigose, bankuose nėra jau taip blogas, kaip nekuri-

Lietuvą aplankę amerikiečiai pasakodavo.

Žinoma, esą netikslumų, trūkumų, bet kur to nėra. Objektinai žiūrint į Lietuvos gyvenimą, Dr. Margeris sako, tenka tik pasigėrėti, pasidžiaugti Lietuva.

Tačiau Lietuvos cenzūrą spaudai Dr. Margeris visu griežtumu smerkia. Šiandien Lietuvoje cenzūra, tai tikrai žiauri, nežmoniška priemonė kultūros darbui trukdyti, žmogaus minties iniciatyvai slopinti. Lankydams augstusius valdininkus, net patį Lietuvos prezidentą p. Smetoną, Dr. Margeris griežtai smerkęs tokią žiaurią cenzūrą.

Vieną nemalonią žinią Dr. Margeris pranešęs, kuri daugiausiai jį patį asmeniniai liečia, tai Daktaro žmona, ponija Margerienė, pavojingai serganti neišgydoma liga ir vargiai kuomet nors ji galės grįžti Amerikon. Daktaras delto kiek susikrimtęs. Gaila. Vis tik ir pats Dr. Margeris yra nusitaręs anksčiau ar vėliau grįžti Lietuvon pastoviai apsigyventi.

IMA NAGAN IR BURMISTRA.

Legislatyvė investigacijos komisija, kuria vadovauja teisėjas Seabury, benagrinėdama New Yorko miesto valdininkų korupcijos žygius ir įvairius neteisėtumus, nuėjo ligi to, kad pareikalavo pristatyti net paties burmistro Walkerio asmenines sąskaitas iš jo depozitų ir išmokėjimų bankuose. Taip pat to paties reikalauja ir iš kai kurių burmistro Walkerio giminaičių.

Tačiau New Yorko burmistras, kuris dabar keliauja pasisėti ir atgauti sveikatą į Vokietijos vasarinius kurortus, iš to reikalavimo juokiasi ir sako, gali tyrinėti kiek tik kas nori jo asmenines įeigas ir išlaidas — nieko sau naudingo nerasta. Pats p. Walkeris tikrina, kad jis esąs korektingas tuo žvilgsniu ir niekas negali jam jokio grauto pristesti. Pagyvensim — pamatysim.

KUDIKIŲ PARALYZIS DAR SIAUCIA.

New Yorko Sveikatos Departamentas vis dar leidžia oficialias pasargas, kad kudiškių paralyžiaus epidemija dar siaučianti, nors pastaromis dienomis susirgimų pradėjo mažėti. Tėvų pareiga daryti savo kudiškius nuo susikimšimo vietų, nes ši liga užkrečiama ir susikimšimo vietoje, kaip gatvekaruose, požeminiuose ir išskeltųjų geležinkelio vagonuose, teatrų, bažnyčiose ir kt. kudiškiai gali užsikrėsti šio baisaus paralyžiaus liga. Atsargūs gėdos nedaro — sako lietuviškas priežodis, tokiu būdu geriausiai prisilaikyti atsargumo ir saugoti kudiškius nuo susikimšimo vietų.

NUPIGINTOS LAIVAKORTES Į KLAIPĖDĄ.

Šiuomi pranešama, kad nuo rugpjūčio 19 d., š. m., įeina į galią čia pažymėtos kainos Švedų Amerikos Linijos laivais į Klaipėdą. Iš New Yorko į Klaipėdą į vieną pusę \$94.50, iš Klaipėdos į New Yorką \$102.50 iki spalio 15 d., ten ir atgal \$150.00. Nuo spalio 15 d. ten ir atgal (round trip) nuolatinė kaina \$157.00.

VI. P. Mučinskas, š. A. L. Liet. Skyr. vedėjas.

Kuopos Susirinkimas

New Britain, Conn. SLA. 368 jaunuolių kuopos susirinkimas įvyks 17 d. rugpjūčio, 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 354 Park St. Visi nariai malonėkite prisibūti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Atėdami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 368 jaunuolių kuopos. A. Karasinskiūtė — sekr.

TĖMYKITE!

Didelis 548 puslapių paveiksluotas veikalas antgalviu

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

ISTORIJA

T A I yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santikiai išeivijos. — Juo vėliau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TĖVYNĖS“ ADM.,
307 W. 30-th Street,
New York, N. Y.

VISI LIETUVIAI RAŠYKITE PRIE SLA.

„T E V Y N Ė“

Spausdina

Šiuos

Spaudos

D A R B U S

Konstitucijas

Cirkuliorus

Kopertus

Plakatus

Vizitines

Korteles

Knygas

Tikietus

Laiškus

Kvitas

Ofiisas

ir tt.

SLA. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalingas kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE
OF AMERICA,
307 W. 30-th Street,
New York, N. Y.

Skaitykite knygą
AMERIKA

Arba

Rinkinyje įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.
„TĖVYNĖS“ ADM.,
307 W. 30-th Street,
New York, N. Y.

VIENINTĖLĖ AMERIKOJE LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA

325 E. 14-th STREET Near 1-st Avenue NEW YORK CITY
Trumpu laiku išmokiname viską kaslink AUTOMOBILIŲ MECHANIZMO. Praktika ant vietos.

Išardymas, sutaisyimas, sustatymas, suprast elektriką ir magnetizmą, ir važinėjimą, ir planą automobilio; mokymai dienomis ir vakarais lietuvių ir anglų kalbomis. Mokytojai yra žymūs ekspertai — L. TICHNAVIČIUS, B. J. VAITKUNAS ir kiti. Leidimą (License) ir Diplomą garantuojame už mažą užmokestį. Mes padedame kiekvienam prie pirkimo karo. Užsirašymas į mokyklą kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 9-tai valandai vakaro. Nėdėlioje nuo 10 ryto iki 2 val. po pietų.

COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL,
325 E. 14-th STREET Near 1-st Avenue NEW YORK CITY
Telephone: Algonquin 4-4049

NUMAZINTOS Į ABI PUSES KAINOS
I KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ

\$173.50 Trečia Klase

U. S. Karo Mokesčiai Atskirai
Viršmėnėta kaina dabar galėte ant visų mūsų laivų.
Del informacijų kreipkitės į lokalius mūsų agentus.

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

Silpni Nervai Padaromi Stipres.

Nuga-Tone turi vaistus, kurie išvalo kūną nuo ligų perų ir sustiprina ir atgaivina susilpnėjusius nervus, raumenis ir gyvastinguosius organus. Jis pridoda jums gerą apetitą, nugali skilvio pakrikimus, pašalina inkstų ar pusių pažeidimus ir leidžia jums džiaugtis gyvenimo smagumais. Gaukite bonką Nuga-Tone be vilkinimo. Jis yra pardavinėjamas aptiekiniuose. Jeigu aptiekininkas neturi jo, paprašykite jį užsakyti del jį iš savo urmininko.

Tel. Madison 7365

DR. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.

Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešame visiems mūsų rėmėjams ir prieteliams, kad mirusio Petro A. Maslauko grabuotystės biznio įstaiga bus palaikoma ir visokis patarnavimas bus suteiktas kaip ir pirmiau. Esant reikalui visais grabuotystės reikalais prašome kreiptis sekamu adresu:

ONA MASLAUSKIENE
ir Sunus
Leonardas Maslauskas,
388 W. Main Street,
PLYMOUTH, PA.
Tel. Plymouth 9712.

SVEDU AMERIKOS LINIJA
LA
NEW YORKO I
KLAIPĖDĄ
Per Götterborge
TRUMPAS KELIAS I LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ
Informacijos ir laivakortės gaunamos pas savo agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE,
21 State St., New York City.

Greičiausi PASAULY LAIVAI

BREMEN EUROPA

Maziru Nogu 5 Dienas Ant Vandens per Cherbourg — 6 dienas per Bremen
TIK 7 DIENOS I LIETUVĄ
Specialūs trauksės iš Bremerhaven
Arba keliaukite ekspresiniu laivu

COLUMBUS

Sumažintos trečios klasės kainos į abi puses dabar galėte.
Informacijų klauskite pas bileto vietinį agentą arba

57 BROADWAY
NEW YORK
NORTH GERMAN
LLOYD

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženklielai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00; paausuoti — po 50c. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimo registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paausuoti50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos-pečetis

Geležinės Pečetys, išpaudžiamos
į popierą \$6.00
Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liūsojų lakštų sistema su drutais audimo apdara su raktu ir 25 lakštų parsiduoda tikta už \$3.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti insigyti viršui pabriežtus kuopoms būtinai reikalingus daiktus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančių adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.